

**ІНСТИТУТ ЗАКОНОДАВСТВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ**

**РЕФЕРАТИВНИЙ ОГЛЯД
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА**

Випуск 2

(квітень – червень 2006 р.)

Київ – 2006

УДК 341:061.1ЄС

ББК 67.412(4)

P45

СЕРІЯ «РЕФЕРАТИВНИЙ ОГЛЯД ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА»

*Серію рекомендовано до друку Вченою радою Інституту законодавства
Верховної Ради України (Протокол № 9 від 26 жовтня 2006 р.)*

За загальною редакцією В.О. Зайчука,
Керівника Апарату Верховної Ради України,
академіка АПН України

Реферативний огляд європейського права / За заг. ред.
P45 В.О. Зайчука. – Вип. 2. – К., 2006. – 72 с.

ISBN 966-7024-73-3

Серію «Реферативний огляд європейського права» підготовлено Інститутом законодавства Верховної Ради України з метою оперативного системного інформування державних органів, наукових установ та громадськості щодо прийняття європейських законодавчих актів, розвитку європейської правової доктрини та судової практики ЄС.

Серію розраховано на народних депутатів України, депутатів місцевих рад, працівників секретаріатів комітетів і фракцій Верховної Ради України, помічників-консультантів народних депутатів України, а також фахівців, які працюють у сфері адаптації національного законодавства до норм європейського права.

УДК 341:061.1ЄС

ББК 67.412(4)

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ АБРЕВІАТУР ТА ТЕРМІНІВ	8
I. АКТИ РАДИ ЄВРОПИ.....	10
ДОКУМЕНТИ ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ АСАМБЛЕЇ.....	10
<i>Резолюція 1492 (2006) від 10 квітня 2006 р. “Про злиденність та боротьбу з корупцією у державах – членах Ради Європи”</i>	10
<i>Рекомендація 1740 (2006) від 10 квітня 2006 р. “Про місце рідної мови у шкільній освіті”</i>	11
<i>Резолюція 1493 (2006) від 11 квітня 2006 р. “Про ситуацію на Близькому Сході”</i>	11
<i>Рекомендація 1741 (2006) від 11 квітня 2006 р. “Про соціальну реінтеграцію ув’язнених”</i>	12
<i>Рекомендація 1742 (2006) від 11 квітня 2006 р. “Про права людини стосовно службовців збройних сил”</i>	13
<i>Резолюція 1494 (2006) від 12 квітня 2006 р. “Про необхідність призупинення торгівлі жінками до початку Чемпіонату світу з футболу”</i>	13
<i>Резолюція 1495 (2006) від 12 квітня 2006 р. “Про боротьбу з відродженням нацистської ідеології”</i>	14
<i>Рекомендація 1743 (2006) від 13 квітня 2006 р. “Щодо Меморандуму про взаєморозуміння між Радою Європи та Європейським Союзом”</i>	15
<i>Рекомендація 1744 (2006) від 13 квітня 2006 р. “Результати Третього саміту: Рада Європи та Агенція Європейського Союзу із засадничих прав”</i>	15
ДОКУМЕНТИ КОМІТЕТУ МІНІСТРІВ	16
<i>Рішення 116-ї сесії Комітету міністрів, 18-19 травня 2006 р.</i>	16
<i>Рекомендація Res(2006)5 від 5 квітня 2006 р. “Про План дій щодо забезпечення прав інвалідів і їхньої повноцінної участі в житті суспільства: підвищення якості життя інвалідів у Європі в 2006 – 2015 рр.”</i>	18
<i>Рекомендація Res(2006)6 від 5 квітня 2006 р. “Про осіб, переміщених усередині держави”</i>	19
<i>Рекомендація Res(2006)7 від 24 травня 2006 р. “Про управління системою гарантування безпеки пацієнтів та попередження несприятливих випадків у сфері охорони здоров’я”</i>	20
<i>Рекомендація Res (2006)8 від 14 червня 2006 р. “Про допомогу жертвам кримінальних злочинів”</i>	21

ДОКУМЕНТИ КОНГРЕСУ МІСЦЕВИХ І РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАД ЄВРОПИ.....	22
<i>Рекомендація 188 (2006) від 2 червня 2006 р. “Про належне врядування в європейських столичних регіонах”</i>	22
<i>Рекомендація 190 (2006) від 2 червня 2006 р. “Про управління водними ресурсами: внесок Європи у 4-й Світовий форум з питань води”</i>	23
<i>Рекомендація 191 (2006) від 2 червня 2006 р. “Чорнобиль, 20 років по тому: діяльність місцевих та регіональних влад в умовах катастроф”</i>	23
<i>Рекомендація 195 (2006) від 2 червня 2006 р. “Про суміщення (поєднання) спадщини та сучасності”</i>	24
<i>Рекомендація 197 (2006) від 2 червня 2006 р. “Про міську безпеку в Європі”</i>	25
ІНШЕ	26
<i>Висновки 67-ї пленарної сесії Венеціанської комісії, 9-10 червня 2006 р.</i>	26
<i>Доповіді Європейської комісії проти расизму і нетерпимості, 16 травня 2006 р.</i>	27
<i>Документ щодо контролю Комітету міністрів за виконанням рішень Європейського суду з прав людини</i>	28
<i>Моніторинг стану підписання та ратифікації міжнародних договорів державами – членами Ради Європи</i>	29
II. ЗАКОНОДАВСТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	33
<i>Регламент Комісії (ЄС) № 572/2006 від 6 квітня 2006 року про закріплення максимального обсягу експортної компенсації на звичайну пшеницю у зв’язку із запрошенням до участі у тендері, оголошеному Регламентом (ЄС) № 1059/2005</i>	33
<i>Регламент Комісії (ЄС) № 593/2006 від 12 квітня 2006 року щодо відкриття тендерної процедури для продажу винного спирту для використання його як біоетанолу у Співтоваристві</i>	34
<i>Регламент Комісії (ЄС) № 627/2006 від 21 квітня 2006 року щодо виконання Регламенту (ЄС) № 2065/2003 Європейського Парламенту та Ради, що стосується критеріїв якості з метою затверджених аналітичних методів для відбору зразків, ідентифікації та характеристики первинних продуктів копчення</i>	34
<i>Регламент Комісії (ЄС) № 701/2006 від 25 квітня 2006 року, що встановлює деталізовані правила для імплементації</i>	

<i>Регламенту (ЄС) № 2494/95, що стосується збирання у визначений період часу даних про ціни для гармонізованого індексу споживчих цін.....</i>	<i>35</i>
<i>Регламент Комісії (ЄС) № 676/2006 від 2 травня 2006 року, який вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 1980/2003 щодо виконання Регламенту (ЄС) № 1177/2003 Європейського Парламенту та Ради стосовно статистичних даних Співтовариства про доходи та житлові умови (EU-SILC) щодо визначень (дефініцій) та оновлених визначень.....</i>	<i>36</i>
<i>Регламент Комісії (ЄС) № 698/2006 від 5 травня 2006 року щодо виконання Регламенту Ради (ЄС) № 530/1999, що стосується оцінки якості структурної статистики щодо оплати праці та заробітної плати .....</i>	<i>37</i>
<i>Регламент Комісії (ЄС) № 736/2006 від 16 травня 2006 року щодо методів роботи Європейської агенції з авіаційної безпеки під час проведення стандартизаційних перевірок.....</i>	<i>38</i>
<i>Регламент Комісії (ЄС) № 773/2006 від 22 травня 2006 року стосовно тимчасового та постійного дозволу на використання певних домішок до кормів і тимчасового дозволу щодо нового використання домішок, які вже санкціоновано для використання у кормах.....</i>	<i>38</i>
<i>Резолюція Європейського Парламенту щодо прав людини, 18 травня 2006 р. ....</i>	<i>39</i>
III. ЗАКОНОДАВСТВО ОКРЕМИХ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	40
АВСТРІЯ.....	40
<i>Закон від 8 травня 2006 року про розпорядження пацієнтів..</i>	<i>40</i>
<i>Федеральний Закон від 19 травня 2006 року про міжнародний австрійський фонд .....</i>	<i>40</i>
ВЕЛИКА БРИТАНІЯ	41
<i>Закон 2006 року про муніципальне оподаткування (нові переліки оцінок для Англії).....</i>	<i>41</i>
<i>Закон 2006 року про сплату внесків до Державного фонду соціального страхування .....</i>	<i>41</i>
<i>Закон 2006 року про споживчий кредит .....</i>	<i>42</i>
<i>Закон 2006 року про посвідчення особи.....</i>	<i>44</i>
<i>Закон 2006 року про торговельне судноплавство (щодо забруднення) .....</i>	<i>45</i>
<i>Закон 2006 року про службу із захисту в кримінальних справах .....</i>	<i>46</i>

<i>Закон 2006 року про боротьбу з тероризмом</i>	46
<i>Закон 2006 року про імміграцію, притулок та національність</i>	47
<i>Закон 2006 року про природне середовище та сільські громади</i>	48
НІМЕЧЧИНА	49
<i>Закон від 24 квітня 2006 року про сприяння цілорічній зайнятості</i>	49
<i>Закон від 25 квітня 2006 року про статистичні дані щодо кон'юнктури у певних сферах послуг (Закон про статистику активності кон'юнктури)</i>	49
<i>Закон від 26 квітня 2006 року про підвищення заощадливості при забезпеченні лікарськими засобами</i>	49
<i>Закон від 26 квітня 2006 року про податкову політику сприяння вихованню дітей і зайнятості</i>	50
<i>Закон від 28 квітня 2006 року про запобігання неправильному декларуванню податків</i>	50
IV. РОЗВИТОК ДОКТРИНИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА	52
<i>Конференції Ради Європи: захист прав дітей, сім'ї та гендерна рівність, квітень – травень 2006 р.</i>	52
<i>Пропозиція Європейської Комісії щодо зближення у масштабах ЄС положень кримінального законодавства стосовно злочинів, пов'язаних з інтелектуальною власністю</i>	53
<i>Повідомлення Комісії щодо соціальних послуг</i>	54
<i>Форум з питань громадянського суспільства, 24-25 квітня 2006 р.</i>	55
<i>Громадські консультації у рамках Зеленої Книги Європейської Комісії “Європейська ініціатива щодо прозорості”</i>	56
<i>Пропозиція Комісії щодо політичних ініціатив для Європи</i>	56
<i>“План дій” ЄС щодо збереження біологічного розмаїття</i>	57
<i>Пропозиції Європейської Комісії для програм ЄС</i>	58
<i>Рішення засідання лідерів держав – членів ЄС щодо проблем конституційного процесу, 15-16 червня 2006 р.</i>	59
<i>Рішення засідання Європейської Ради щодо майбутнього Європи, 15-16 червня 2006 р.</i>	60
<i>Повідомлення Комісії щодо нової транспортної політики ЄС, 22 червня 2006 р.</i>	61
СУДОВА ПРАКТИКА	62
<i>Рішення Суду Європейських Співтовариств від 30 травня 2006 р. у справі 459/03. “Комісія Європейських Співтовариств проти Ірландії”</i>	62

<i>Рішення Суду Європейських Співтовариств від 16 травня 2006 р. у справі 372/04. “Королева за зверненням Івонн Уоттс проти Бедфордського фонду первинної медичної допомоги та міністра охорони здоров’я” .....</i>	<i>63</i>
<i>Рішення Суду Європейських Співтовариств від 2 травня 2006 р. у справі 341/04. “Єврофуд Ай-Еф-Ес-Сі Лтд.” .....</i>	<i>64</i>
<i>Рішення Суду Європейських Співтовариств від 27 квітня 2006 р. у справі 423/04. “Сара Маргарет Річардс проти міністра у справах зайнятості та пенсій” .....</i>	<i>65</i>
<i>Рішення Суду Європейських Співтовариств від 6 квітня 2006 р. у справі 124/05. “Федератіє Нідерландсе Вакбеветінг проти Королівства Нідерланди” .....</i>	<i>66</i>
<i>Рішення Суду Європейських Співтовариств від 6 квітня 2006 р. у справі 551/03. “Компанія “Дженерал Моторс БВ” проти Комісії Європейських Співтовариств” .....</i>	<i>68</i>
<i>Рішення Суду Європейських Співтовариств від 13 червня 2006 р. у справі 173/03. ““Траетті дел Медітерранео СпА” [“ТДМ”] проти Республіки Італія” .....</i>	<i>69</i>
<i>Рішення Суду Європейських Співтовариств від 30 травня 2006 р. в об’єднаних справах 317/04 та 318/04. “Європейський Парламент проти Ради Європейського Союзу та Європейський Парламент проти Комісії Європейських Співтовариств” .....</i>	<i>70</i>

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ АБРЕВІАТУР ТА ТЕРМІНІВ

Договір ЄС – Договір про заснування Європейського Співтовариства.

Євратом – Європейське Співтовариство з атомної енергії.

Європейська Рада – міждержавна складова Європейського Союзу, яка має форму регулярних засідань глав держав та урядів країн-членів ЄС.

Європейське Співтовариство (Співтовариство) – засновано згідно з Римським договором 1957 р. З 1993 р. цей термін було витіснено із загального вжитку терміном “Європейський Союз”, тепер він застосовується на позначення в переважній більшості випадків групи держав-членів, які утворюють Європейський Союз.

Європейський суд – Європейський суд з прав людини.

Європейські Співтовариства – Європейське Співтовариство з атомної енергії, Європейське Співтовариство з вугілля та сталі та Європейське Економічне Співтовариство. З 1967 р. внаслідок злиття трьох Співтовариствами керують єдині інституції, тому часто їх називають узагальнено “Європейське Співтовариство”. Відколи у 2002 р. Європейське Співтовариство з вугілля та сталі припинило існування, фактично залишилось два Європейських Співтовариства.

ЄП – Європейський Парламент, одна з п’яти основних інституцій Європейського Співтовариства (разом із Радою, Комісією, Судом Європейських Співтовариств та Рахунковою палатою).

ЄПС – Європейська політика сусідства.

ЄС – Європейський Союз, заснований згідно з Договором про Європейський Союз 1993 р. (інші назви – Маастрихтський договір, Договір про ЄС або ДЄС).

КМ (Комітет міністрів) – Комітет міністрів Ради Європи.

Комісія (Європейська Комісія) – одна з п’яти основних інституцій Європейського Співтовариства.

Конституція ЄС – документ, ухвалений у 2003 р. згідно з проектом Договору про запровадження Конституції для Європи.

ПАРЄ – Парламентська асамблея Ради Європи.

Рада (Рада ЄС) – одна з п'яти основних інституцій Європейського Співтовариства.

РЄ – Рада Європи.

Суд ЄС – Суд Європейських Співтовариств, одна з п'яти основних інституцій Європейського Співтовариства.

I. АКТИ РАДИ ЄВРОПИ

ДОКУМЕНТИ ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ АСАМБЛЕЇ

Резолюція 1492 (2006) від 10 квітня 2006 р. “Про злиденність та боротьбу з корупцією у державах – членах Ради Європи”

Resolution 1492 (2006) Poverty and the fight against corruption in the Council of Europe member states

Парламентська асамблея Ради Європи стурбована корумпованістю публічного (в тому числі судової системи) та приватного секторів у певних Європейських країнах, оскільки це явище створює загрозу їх економічному та соціальному розвитку, зокрема, дотриманню прав людини (а саме – права на гідний рівень життя), притоку внутрішніх та зовнішніх інвестицій тощо.

ПАРЄ зазначає, що, на жаль, це явище вразило також і міжнародні урядові та неурядові організації.

ПАРЄ вважає, що органи влади держав-членів мають терміново розробити плани дій щодо управління державними фінансами на центральному та місцевому рівнях та контролю за фінансовою діяльністю приватного сектору, запровадити ефективну систему розгляду скарг громадян стосовно випадків корупції, встановити у публічному і приватному секторі належні дисциплінарні санкції по відношенню до осіб, що винні у корупції, забезпечити інтенсивне навчання суддів та правоохоронців, підвищити незалежність та прозорість судової влади, засобів масової інформації та ін.

Парламентська асамблея Ради Європи рекомендує державам-членам ратифікувати конвенції з питань боротьби проти корупції та організованої злочинності, а також прийняти законодавство щодо фінансування політичних партій, налагодити тісне співробітництво з неурядовими організаціями.

Рекомендація 1740 (2006) від 10 квітня 2006 р. “Про місце рідної мови у шкільній освіті”

Recommendation 1740 (2006) The place of mother tongue in school education

Парламентська асамблея Ради Європи підкреслює важливість реалізації права особи на освіту та культурну ідентичність.

Наголошується, що “міцна” двомовна/багатомовна модель освіти, основою якої є рівноправне застосування офіційної мови і мови (мов) національних меншин, має перевагу над “слабкою”, що орієнтована на вивчення будь-якої однієї мови. Причому в першому випадку перевагу мають і особи, що отримали двомовну освіту, і держави, які створили таку систему освіти.

ПАРЄ рекомендує Комітету міністрів розробити відповідну рекомендацію державам – членам РЄ та сприяти ратифікації ними конвенцій ЮНЕСКО та РЄ з цих питань.

Резолюція 1493 (2006) від 11 квітня 2006 р. “Про ситуацію на Близькому Сході”

Resolution 1493 (2006) Situation in the Middle East

Парламентська асамблея Ради Європи настійно закликала “Хамас”, що переміг 25 січня 2006 р. на парламентських виборах у Палестині, відмовитися від насильства, роззброїтися і визнати державу Ізраїль. Парламентарії переконані, що новопризначеному палестинському уряду варто зайняти чітку позицію в питанні про мирні переговори і дотримуватися раніше досягнутих домовленостей.

Результати парламентських виборів, що відбулися 28 березня 2006 р. в Ізраїлі, створюють нову можливість для поновлення політичного діалогу, яку необхідно використати заради розвитку демократичних процесів. На думку Парламентської асамблеї Ради Європи, на партію “Кадима” і її партнерів у майбутньому уряді лягає важливе завдання щодо пошуку рішення, заснованого на двосторонніх домовленостях.

Міжнародне співтовариство, зокрема ООН, ЄС, Російська Федерація та США мають сприяти налагодженню контактів між конфліктуючими сторонами.

Ізраїлю рекомендовано поновити політичний діалог, утриматися від односторонніх дій, визнати право палестинців жити вільно в межах міжнародно визнаних кордонів тощо.

ПАРЄ висловлює готовність тісніше взаємодіяти з Палестинською законодавчою радою, а також пропонує їй та Кнесету Ізраїлю налагодити тісне співробітництво.

Рекомендація 1741 (2006) від 11 квітня 2006 р. “Про соціальну реінтеграцію ув’язнених”

Recommendation 1741 (2006) Social reintegration of prisoners

Парламентська асамблея Ради Європи стурбована тим, що у багатьох державах – членах РЄ ув’язнення розглядається тільки як засіб покарання і не має на меті підготовку осіб, звільнених із місць ув’язнення, до реінтеграції в суспільство, оскільки більшість із них протягом подальших п’яти років скоюють злочини знову.

З огляду на зазначене ПАРЄ звертає увагу на важливість застосування заходів, альтернативних ув’язненню, щодо тих осіб, які скоїли не дуже тяжкі злочини, а також використання системи умовного звільнення стосовно тих, хто засуджений на тривалий строк.

Підкреслюється значущість організації освітнього процесу (до 25 год. щомісяця), занять спортом та вільного доступу засуджених до інформації, отримання ними соціальної, медичної та юридичної допомоги.

ПАРЄ рекомендує Комітету міністрів доручити відповідному комітету експертів розробити проект рекомендації державам-членам з питань соціальної реінтеграції ув’язнених на основі вивчення позитивного досвіду щодо їх вирішення і закликає держави-члени підписати та ратифікувати Додатковий протокол до Конвенції ООН проти тортур і Конвенцію ООН про права дитини.

Рекомендація 1742 (2006) від 11 квітня 2006 р. “Про права людини стосовно службовців збройних сил”

Recommendation 1742 (2006) Human rights of members of the armed forces

Парламентська асамблея Ради Європи підкреслює, що, незважаючи на певні специфічні обов'язки військовослужбовців, вони повинні мати такі самі основні права та свободи, що й інші громадяни, включаючи право на життя, свободу (свободу думки, совісті, релігійних переконань), безпеку, справедливий суд, захист від насильства, право на волевиявлення, справедливу грошову винагороду, повагу до приватної власності, сімейного життя тощо.

Додаткової уваги потребує питання щодо статусу жінок у збройних силах, які дуже часто зазнають сексуального насильства і дискримінації, що пов'язано у тому числі і з їхнім просуванням по службі.

ПАРЄ стурбована явищами нестатутних відносин, які є традиційними в деяких державах – членах РЄ і грубо порушують права людини. Тому пропонується вдосконалити відповідну законодавчу базу з урахуванням Загальної декларації прав людини, Європейської конвенції з прав людини, прецедентного права Європейського суду з прав людини.

ПАРЄ рекомендує Комітету міністрів розробити проект рекомендації державам-членам щодо гарантування поваги до прав людини у збройних силах.

Резолюція 1494 (2006) від 12 квітня 2006 р. “Про необхідність припинення торгівлі жінками до початку Чемпіонату світу з футболу”

Resolution 1494 (2006) Stop trafficking in women before the FIFA World Cup

Парламентська асамблея Ради Європи висловила стурбованість у зв'язку з тим, що під час проведення Чемпіонату світу з футболу в Німеччині з 9 червня по 9 липня 2006 р. від 30 до 60 тис. жінок можуть стати жертвами торгівлі людьми з метою сексуальної експлуатації, і закликала ФІФА рішуче засудити торгівлю жінками.

ПАРЄ закликала держави-члени найближчим часом підписати і ратифікувати Конвенцію Ради Європи про боротьбу з торгівлею людьми (прийнята у травні 2005 р.), яка визначила заходи щодо

попередження такої торгівлі, захисту прав жертви і кримінального переслідування осіб, що займаються торгівлею людьми (на даний момент жодна держава-член її не ратифікувала), та закликала вжити заходів для виконання основних її положень, зокрема тих, що стосуються встановлення особи жертви торгівлі людьми, а також права жертви на 30-денний реабілітаційний період. Парламентарії запропонували не сприймати жертв такої торгівлі як незаконних мігрантів, створити багатомовні центри з прийому і надання допомоги цим жертвам, а також розглянути можливість визначення відповідальності тих, хто користується послугами жертв торгівлі людьми.

Резолюція 1495 (2006) від 12 квітня 2006 р. “Про боротьбу з відродженням нацистської ідеології”

Resolution 1495 (2006) Combating the resurrection of nazi ideology

ПАРЄ зазначає, що перемога антигітлерівської коаліції врятувала Європу від нацистського “нового порядку” і створила умови для розвитку вільних, миролюбних націй.

Злочинний характер нацистської політики був засуджений Нюрнберзьким трибуналом, рішення якого стали наріжним каменем сучасного міжнародного права і підґрунтям для створення Комітету з прав людини ООН та Європейського суду з прав людини.

ПАРЄ висловила надзвичайну стурбованість у зв'язку з намаганням виправдати нацистських злочинців, послабленням обізнаності європейців щодо небезпеки нацистської ідеології, а також із загостренням суперечностей на расистському та релігійному ґрунті.

ПАРЄ також вважає, що Рада Європи повинна відігравати лідируючу роль у попередженні відродження і поширення нацистської ідеології, та пропонує зібрати представницьку міжнародну конференцію для всебічного обговорення найгостріших питань.

Рекомендація 1743 (2006) від 13 квітня 2006 р. “Щодо Меморандуму про взаєморозуміння між Радою Європи та Європейським Союзом”

Recommendation 1743 (2006) Memorandum of understanding between the Council of Europe and the European Union

Парламентська асамблея Ради Європи зазначила, що завжди приділяла належну увагу співробітництву з іншими організаціями і підтримує розвиток співпраці та політичного діалогу з Європейським Союзом. Питання зміцнення партнерських відносин на засадах спільної мети – Європа без кордонів, – крім інших, були предметом обговорення під час Третього саміту глав держав і урядів держав – членів РЄ (Варшава, 2005 р.).

Водночас наголошується, що Рада Європи повинна залишатися провідною організацією у вирішенні питань захисту прав людини, верховенства права і демократії в Європі.

Висловлено ряд пропозицій щодо проекту Меморандуму про взаєморозуміння між двома організаціями, які передбачають приєднання ЄС до Європейської конвенції з прав людини, набуття Комісаром з прав людини статусу європейської інституції з розширеними повноваженнями, уникнення дублювання у процесі реалізації “Політики сусідства” і створення спільних координуючих органів, які б сприяли зміцненню співробітництва під час розробки нових міжнародно-правових актів.

Рекомендовано в повному обсязі врахувати у Меморандумі положення доповіді, яку Прем’єр-міністр Люксембургу Жан-Клод Юнкер запропонував ПАРЄ 11 квітня 2006 р.

Рекомендація 1744 (2006) від 13 квітня 2006 р. “Результати Третього саміту: Рада Європи та Агенція Європейського Союзу із засадничих прав”

Recommendation 1744 (2006) Follow-up to the Third Summit: the Council of Europe and the Fundamental Rights Agency of the European Union

Парламентська асамблея Ради Європи підкреслила, що протягом 56-и років Радою Європи розроблено та впроваджено повний комплекс механізмів та правових норм забезпечення та всебічного захисту прав людини і що рішення Третього саміту глав держав і урядів держав – членів РЄ підтвердили домінуючу роль

цієї організації у вирішенні питань захисту прав людини, верховенства права і демократії в Європі.

Водночас створення Агенції з питань захисту прав людини в рамках Європейського Союзу може спровокувати дублювання діяльності, додаткові, невиправдані витрати і навіть негативні наслідки для подальшої євроінтеграції.

ПАРЄ рекомендує Комітету міністрів Ради Європи, установам ЄС та його державам-членам працювати над питанням створення такої Агенції з урахуванням цілого ряду застережень, а остаточне рішення приймати після узгодження Меморандуму про взаєморозуміння між РЄ та ЄС.

ДОКУМЕНТИ КОМІТЕТУ МІНІСТРІВ

Рішення 116-ї сесії Комітету міністрів, 18-19 травня 2006 р.

116-а сесія під головуванням міністра закордонних справ Румунії Міхая-Развана Унгуреану стала важливим кроком у виконанні рішень, прийнятих рік тому на Третьому саміті Ради Європи.

Комітет міністрів підбив підсумки роботи щодо вирішення завдання, поставленого у Варшаві, – будівництва Європи без розподільчих ліній на основі загальних цінностей, втілених у Статуті Ради Європи і з метою досягнення єдності, заснованої на правах людини, верховенстві закону та плюралістичній демократії.

Виходячи з цього, міністри зосередились на таких пріоритетних темах:

1) Зміцнення системи Ради Європи у галузі захисту прав людини

Міністри підтвердили значення Європейської конвенції про захист прав людини та Європейського суду з прав людини для понад 800 млн. жителів Європи. Вони закликали до повного виконання, прийнятого на 114-й сесії у травні 2004 р. і підтвердженого на Третьому саміті, пакету реформ на забезпечення ефективності виконання Європейської конвенції про захист прав людини на національному та європейському рівнях. У зв'язку з цим, міністри підтвердили необхідність удосконалення національних засобів правового захисту.

Міністри прийняли декларацію щодо постійних дій стосовно забезпечення ефективності Європейської конвенції про захист прав людини на національному та європейському рівнях. Вони попросили своїх постійних представників доповісти про виконання цієї декларації на 117-й сесії у травні 2007 р. Вони прийняли також до відома, що їх постійні представники 10 травня 2006 р. прийняли нові Правила контролю за виконанням постанов Європейського Суду та за умовами “дружнього врегулювання”.

Міністри привітали той факт, що всі держави-члени підписали Протокол №4 і що після попередньої зустрічі міністрів його ратифікували 20 держав, у тому числі 4 на даній сесії, що доводить загальне число ратифікації до 40. Нагадуючи про зобов'язання щодо найшвидшого введення Протоколу в дію, вони закликали держави, що його ще не ратифікували, зробити це без будь-яких затримок, щоб дозволити Європейському Суду зміцнити свою життєво важливу роботу щодо захисту основних прав і свобод і використати підвищення рівня ефективності і розширення можливостей у зв'язку із введенням його у дію.

Міністри привітали нового Комісара з прав людини Томаса Хаммарберга і високо оцінили роботу першого Комісара Альваро Хіль-Роблеса.

2) Відносини між Радою Європи та Європейським Союзом

Міністри нагадали про зобов'язання, взяті керівниками держав і урядів у Варшаві щодо забезпечення тісного співробітництва та координації у міжнародній діяльності, зокрема на європейській арені.

Міністри привітали доповідь, виголошену Жан-Клодом Юнкером перед своїми колегами, головами урядів, 10 квітня 2006 р., в якій подано загальний політичний підхід і яка є важливим внеском до переговорів, що тривають нині. З метою розгляду даної доповіді та рекомендацій, що містяться в ній, міністри вирішили створити “групу високого рівня з продовження роботи”, до складу якої увійдуть представники відповідних органів Ради Європи. Вони попросили групу доповісти про свою роботу у відповідний час, для того, щоб мати можливість прийняти необхідні рішення на своїй сесії у травні 2007 р. Вони закликали держави-члени продовжити обговорення перспектив співробітництва між Радою Європи та

Європейським Союзом з метою завершення найближчим часом підготовки тексту Меморандуму про взаєморозуміння між двома організаціями.

Міністри підтвердили свій намір забезпечити повне та ефективне виконання Плану дій, прийнятого на Варшавському саміті. Вони доручили своїм постійним представникам у взаємодії з відповідними органами Ради Європи докладати додаткових зусиль у цьому напрямку, зокрема у підтримці демократії та ефективного управління, у розвитку міжкультурного діалогу, у посиленні транспарентності та ефективності Ради Європи.

Рекомендація Rec(2006)5 від 5 квітня 2006 р. “Про План дій щодо забезпечення прав інвалідів і їхньої повноцінної участі в житті суспільства: підвищення якості життя інвалідів у Європі в 2006 – 2015 рр.”

Recommendation Rec(2006)5 of the Council of Europe to member states on the Council of Europe Action Plan to promote the rights and full participation of people with disabilities in society: improving the quality of life of people with disabilities in Europe 2006-2015

План дій щодо захисту прав інвалідів спрямований на формування рамкової європейської політики у цій сфері на найближчі десять років, що включає такі складові діяльності Ради Європи, як захист прав людини, боротьба проти дискримінації, створення рівних можливостей, розвиток повноцінної участі людей з обмеженими можливостями у суспільному житті. Основний акцент у Плані робиться на переорієнтації з проблем охорони здоров'я на соціальні і правозахисні аспекти становища інвалідів.

План слугуватиме орієнтиром для директивних органів стосовно підготовки і виконання необхідних програм і стратегій. Він охоплює широке коло основних проблем, з якими зустрічаються інваліди, і містить 15 напрямків: участь у суспільному, політичному і культурному житті, освіта, інформація і комунікація, працевлаштування, пристосування будинків, споруд, транспорту для зручного доступу інвалідів. Велику увагу приділено потребам жінок і дітей з обмеженими можливостями, а також інвалідам, що потребують інтенсивного догляду.

План дій підтримує важливість проведення консультацій з інвалідами та їх представниками у процесі прийняття рішень з питань, що стосуються їхнього життя. У цьому зв'язку Комітет

міністрів дає чіткі рекомендації про необхідність співробітництва між органами державної влади і громадянським суспільством, зокрема неурядовими організаціями інвалідів.

Рекомендація Rec(2006)6 від 5 квітня 2006 р. “Про осіб, переміщених усередині держави”

Recommendation Rec(2006)6 of the Committee of Ministers to member states on internally displaced persons

Комітет міністрів закликає держави-члени, на території яких з різних причин (збройні конфлікти, природні катастрофи та катастрофи техногенного походження, масове порушення прав людини тощо) відбувалося переміщення осіб, при розробці відповідного законодавства та здійсненні практичних заходів спиратися на Керівні принципи ООН щодо осіб, переміщених усередині держави, та норми міжнародного гуманітарного права.

А також:

- 1) забезпечити рівне ставлення до переміщених осіб у порівнянні з громадянами, які постійно мешкають на певній території;
- 2) захищати права національних меншин, які є переміщеними;
- 3) надавати гуманітарну допомогу з боку держави;
- 4) запобігати випадкам насильства та нетерпимості щодо переміщених осіб та розслідувати їх;
- 5) сприяти возз'єднанню сімей переміщених осіб;
- 6) забезпечити переміщених осіб необхідними документами для працевлаштування, реалізації права власності;
- 7) забезпечити їх можливість реалізувати виборче право;
- 8) забезпечити доступ до інформації та консультацій;
- 9) забезпечити переміщеним особам право на безпечне та гідне повернення до місць постійного проживання.

Рекомендація Rec(2006)7 від 24 травня 2006 р. “Про управління системою гарантування безпеки пацієнтів та попередження несприятливих випадків у сфері охорони здоров’я”

Recommendation Rec (2006)7 of the Committee of Ministers to member states on management of patient safety and prevention of adverse events in health care

Комітет міністрів наголошує, що доступ до безпечної системи охорони здоров’я є одним з основних прав кожного громадянина держав – членів РЄ.

Відповідно діяльність органів у сфері охорони здоров’я має бути убезпечена від будь-яких помилок.

При цьому важливо забезпечити участь пацієнтів у прийнятті рішень стосовно їхнього лікування, зобов’язавши органи системи охорони здоров’я надавати пацієнтам адекватну та чітку інформацію про потенційні ризики та їхні наслідки, щоб вони могли свідомо приймати певні рішення.

У зв’язку з цим вважається необхідним регламентувати вирішення декількох проблем, а саме:

1) постійне здійснення аналізу стану безпеки пацієнта всіма зацікавленими сторонами (органами системи охорони здоров’я та пацієнтами) на основі чітко окреслених критеріїв, визначених науково розробленою стратегією та політикою, спрямованою на запровадження та реалізацію ідеї “культури безпеки пацієнта” та належним чином профінансованою;

2) вироблення правових підходів та законодавчих рамок стосовно запровадження та реалізації політики безпеки пацієнта з урахуванням існуючих у Європі різноманітних правових традицій та практики.

Рекомендація Rec (2006)8 від 14 червня 2006 р. “Про допомогу жертвам кримінальних злочинів”

Recommendation Rec (2006)8 of the Committee of Ministers to member states on assistance of crime victims

Комітет міністрів зазначає, що, незважаючи на існування значної кількості важливих міжнародно-правових документів, прийнятих РЄ, ЄС та ООН, збільшення числа жертв кримінальних злочинів залишається поширеним феноменом у Європі. У зв'язку з цим виникає необхідність забезпечити всебічний захист жертв цих злочинів та членів їх сімей.

КМ рекомендує державам – членам РЄ законодавчо врегулювати застосування ряду принципів щодо надання допомоги постраждалим унаслідок кримінальних злочинів і запровадити систему заходів їх практичної реалізації.

Рекомендацією, зокрема, визначається роль державних органів і служб з надання такої допомоги, підкреслюється право постраждалого на отримання повної інформації стосовно відповідної кримінальної справи, ефективний доступ до додаткових цивільних засобів захисту, державну компенсацію за отриману шкоду, страхування, збереження фізичної та психологічної цілісності, дотримання конфіденційності під час розслідування та розгляду справи тощо.

КМ вважає, що для належного виконання заходів допомоги цій категорії постраждалих слід запровадити систему відбору та навчання спеціального персоналу державних органів та служб, механізм процедури примирення сторін і міжнародне співробітництво. До того ж підкреслюється провідна роль неурядових організацій щодо підвищення обізнаності громадськості стосовно наслідків кримінальних злочинів, акцентується увага на необхідності ґрунтовних наукових досліджень у цій сфері.

ДОКУМЕНТИ КОНГРЕСУ МІСЦЕВИХ І РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАД ЄВРОПИ

Рекомендація 188 (2006) від 2 червня 2006 р. “Про належне врядування в європейських столичних регіонах”

Recommendation 188 (2006) on Good governance in European metropolitan areas

Конгрес вважає, що столичні регіони в Європі все більш набувають рис центрів економічного, політичного та культурного життя, однак при цьому зустрічаються з проблемами серйозних трансформацій. Ключем до вирішення низки проблем, на думку Конгресу, є політика “належного врядування” у цих районах.

Ця політика має здійснюватися з метою:

1) забезпечення належного рівня послуг та умов життя із дотриманням екологічних норм;

2) стимулювання економічного та культурного життя, розвитку інфраструктури;

3) вироблення форм інтеграції, співробітництва та координації місцевих органів влади;

4) запровадження “горизонтального” та “вертикального” співробітництва органів влади різних рівнів та недержавного сектора.

Досягненню цієї мети сприятиме реалізація таких елементів політики розвитку:

1) чітке законодавче, нормативне та інституційне забезпечення;

2) чітко сформульований обсяг компетенції;

3) належна фінансова та організаційна спроможність;

4) чітко окреслені радіус дії та інструментарій.

Критеріями оцінки діяльності управлінських структур визначені:

1) рівень прозорості процесу прийняття рішень;

2) рівень залучення громадськості;

3) рівень підзвітності державних інституцій;

- 4) рівень ефективності та продуктивності процесу прийняття рішень;
- 5) рівень послідовності процесу формування політики;
- 6) рівень усталеності розвитку.

Рекомендація 190 (2006) від 2 червня 2006 р. “Про управління водними ресурсами: внесок Європи у 4-й Світовий форум з питань води”

Recommendation 190 (2006) on water management: a European contribution to the 4th World Water Forum

Конгрес зазначає, що вода є важливим життєвим ресурсом, соціальною, економічною та культурною цінністю та спільною власністю людства і що одним із найсерйозніших викликів початку 21-го сторіччя є належне управління водними ресурсами.

Велику відповідальність за забезпечення такого управління, на думку Конгресу, мають нести місцеві та регіональні влади. Він підкреслює, що там, де це стосується річок, що протікають територією декількох держав, відповідальність стає міжнародною, як це передбачено низкою міжнародно-правових актів РЄ та ЄС.

Конгрес рекомендує Комітетові міністрів та державам – членам РЄ брати участь у міжнародних зусиллях у цій галузі та контролювати імплементацію Міністерської декларації, прийнятої на 4-у Світовому форумі з питань води, забезпечуючи належне виконання норм, передбачених документами РЄ, у тому числі шляхом прийняття відповідного законодавства та наділення органів місцевої влади достатніми повноваженнями, забезпечення їх належними фінансовими та технічними ресурсами.

Рекомендація 191 (2006) від 2 червня 2006 р. “Чорнобиль, 20 років по тому: діяльність місцевих та регіональних влад в умовах катастроф”

Recommendation 191 (2006) on Chernobyl, 20 years on: local and regional authorities dealing with disasters

Конгрес зазначив, що Чорнобильська аварія 1986 р. є найважчою за всю історію існування світової атомної індустрії та найбільшою радіологічною катастрофою, яка виявила проблеми у сфері управління мирною атомною енергією та відповідальності за

рішення стосовно будівництва атомних станцій та користування ними.

Підкреслено, що навіть 20 років по тому населення України, Білорусі та Росії страждає від наслідків цієї катастрофи.

З огляду на це, Конгрес провів у м. Славутич конференцію на тему “Чорнобиль, 20 років по тому: діяльність місцевих та регіональних влад в умовах катастроф”, за результатами якої прийнято “Заклик Славутича” до держав – членів Ради Європи.

Цей документ визначає принципи, які мають сприйматися державними органами як настанови у сферах, що стосуються ядерної безпеки:

1) головна відповідальність за вирішення енергетично-технологічних проблем, розташування атомних станцій та їх безпеку мають нести уряди країн;

2) місцеві органи влади повинні відігравати вирішальну роль у забезпеченні захисту територіальних громад у процесі виконання рішень уряду;

3) ядерна безпека має забезпечуватися поєднанням зусиль усіх держав-сусідів у рамках транскордонного співробітництва;

4) міжнародні організації, уряди, працівники атомних станцій повинні, за будь-яких обставин, надавати вичерпну інформацію про стан їх роботи населенню відповідної держави та держав-сусідів, міжнародній громадськості;

5) населення певної місцевості має бути залучене до безпосередніх консультацій щодо вибору технології виробництва енергії, у тому числі атомної, засобів убезпечення роботи станцій.

Рекомендація 195 (2006) від 2 червня 2006 р. “Про суміщення (поєднання) спадщини та сучасності”

Recommendation 195 (2006) on reconciling heritage and modernity

Конгрес вважає, що європейська історична та архітектурна спадщина є ключовим компонентом європейської ідентичності, яка має бути збережена для майбутнього.

Отже, беручи до уваги низку важливих міжнародних документів, Конгрес рекомендує Комітету міністрів Ради Європи:

- звертати увагу на необхідність суміщення (поєднання) спадщини та сучасності з урахуванням потреб місцевого розвитку;
- сприяти інвестуванню у збереження спадщини, що забезпечуватиме створення нових робочих місць, розвиток туризму;
- сприяти зміцненню фінансової та політичної підтримки з боку державного сектора та неурядових організацій у питаннях збереження та пропагування спадщини;
- сприяти міцному та активному співробітництву відповідних підрозділів РЄ та ЄС з метою узгодження діяльності останніх;
- запровадити систему заохочень та нагород для відзначення успіхів щодо збереження та примноження спільної європейської культурної спадщини тощо.

Рекомендація 197 (2006) від 2 червня 2006 р. “Про міську безпеку в Європі”

Recommendation 197 (2006) on urban security in Europe

Конгрес наголошує на абсолютній необхідності будівництва “Європи безпеки, свободи та справедливості”, що передбачає спільні дії органів місцевої влади, урядів, громадських та міжнародних організацій, спрямовані на викорінення злочинності та вирішення цілого комплексу інших проблем, що виникають в управлінській та соціальній сферах на рівні міст.

Задля забезпечення міської безпеки на території Європи Конгрес пропонує створити Європейський ресурсний центр з питань міської безпеки. Він координуватиме діяльність широкого кола зазначених вище учасників, збиратиме та поширюватиме різнобічну інформацію, проводитиме навчання щодо попередження розвитку небезпечних тенденцій, акумулюватиме та вдосконалюватиме знання про існуючі стратегії, спрямовані на гарантування міської безпеки, сприятиме обміну досвідом щодо позитивної практики, ведення публічних загальноєвропейських дебатів з питань безпеки та випадків насильства.

Конгрес звертається до Парламентської асамблеї Ради Європи з проханням підтримати проект створення Європейського

ресурсного центру з питань міської безпеки та взяти участь у його діяльності.

ІНШЕ

Висновки 67-ї пленарної сесії Венеціанської комісії, 9-10 червня 2006 р.

Майбутнє співробітництво з Чорногорією, реституція власності осіб, що постраждали в ході грузино-осетинського конфлікту, участь жінок у виборах – це основні питання, що обговорювалися під час 67-ї пленарної сесії Венеціанської комісії (Європейська комісія “За демократію через право”).

Комісія прийняла Висновок № 376/2006 щодо необхідності внесення змін до закону про Конституційний Суд **Вірменії**, який розроблено на виконання положення переглянутої в листопаді 2005 р. Конституції Вірменії, що передбачає введення процедури звернення до Конституційного Суду з індивідуальними скаргами.

Комісія також обговорила і прийняла Висновок № 377/2006 про конституційні і законодавчі заходи для забезпечення безперервної роботи Конституційного Суду **України**, оскільки невисування кандидатів і неповний склад Суду не дозволяють йому функціонувати належним чином.

Стосовно України прийнято також Висновок № 380/2006 щодо законопроекту, розробленого Генеральною прокуратурою України, про внесення змін до Конституції України стосовно повноважень прокуратури.

У рамках сесії відбулося обговорення проекту закону про церкви і релігійні об’єднання в **Сербії**. З цього приводу прийнято Висновок № 379/2006.

Також до порядку денного сесії було включено обговорення дослідження, присвяченого заходам щодо вирішення проблеми надмірної тривалості судових розглядів у національних судах. Це дослідження покликане зробити свій внесок у дискусію про принципи прецедентного права Європейського суду з прав людини і підготовлене з урахуванням результатів роботи Європейської комісії з ефективності правосуддя Ради Європи.

Значну увагу було приділено розгляду питань у сфері виборчого права. Зокрема, Комісія прийняла:

- Декларацію про участь жінок у процесі виборів;
- звіт щодо дослідження про участь політичних партій у виборах;
- переглянуту Інструкцію стосовно оцінки результатів виборів;
- звіт щодо дослідження виборчого права та управління виборчими процесами в Європі;
- спільні висновки Венеціанської комісії та ОБСЄ щодо виборчого законодавства Вірменії, Грузії та Республіки Македонія.

Доповіді Європейської комісії проти расизму і нетерпимості, 16 травня 2006 р.

Європейська комісія проти расизму і нетерпимості (ЄКРН) – орган Ради Європи, що спеціалізується на питаннях боротьби з расизмом, опублікувала п'ять нових доповідей щодо расизму, ксенофобії, антисемітизму та нетерпимості відносно Кіпру, Данії, Італії, Люксембургу та Російської Федерації. У доповідях подано деякі факти, що викликають стурбованість Комісії.

Ці нові доповіді є частиною третього етапу моніторингу законів, політики і практики держав-членів у боротьбі з расизмом. Доповіді третього етапу присвячені, головним чином, питанню “виконання”: в них аналізується, чи виконуються основні рекомендації ЄКРН, що містилися у попередніх доповідях, і якщо виконуються, то наскільки ефективно.

Документ щодо контролю Комітету міністрів за виконанням рішень Європейського суду з прав людини

6 – 7 червня Комітет міністрів провів третє із шести запланованих на 2006 р. засідань з питань контролю за виконанням рішень Європейського суду з прав людини (ст. 46 ЄКПЛ).

КМ проконтролював виплату державами-відповідачами справедливої компенсації заявникам (496 справ), прийняття інших конкретних заходів для відновлення прав заявників (146 справ і груп справ) і заходів загального характеру, спрямованих на запобігання аналогічним порушенням (179 справ і груп справ).

КМ також провів перший розгляд 312 нових рішень Суду і 18 проектів остаточних резолюцій у 35 справах про завершення виконання державами-відповідачами своїх зобов'язань, що стосуються рішень Суду.

На засіданні КМ, зокрема, проконтролював:

1) відновлення державами-відповідачами прав заявників щодо встановлених порушень;

2) заходи загального характеру (конституційні, законодавчі або інші реформи, що передбачають впровадження державою ефективних засобів захисту) стосовно запобігання правопорушенням, аналогічним тим, що вже розглядалися Судом, а саме:

- вирішення проблеми надмірної тривалості судових розглядів і/або забезпечення ефективних засобів внутрішнього судового захисту, що застосовуються за наявності подібних порушень у 22 країнах (справи щодо Німеччини, Австрії, Бельгії, Болгарії, Хорватії, Естонії, Фінляндії, Франції, Греції, Угорщини, Ірландії, Італії, Люксембургу, Нідерландів, Польщі, Чехії, Сполученого Королівства, Росії, Сан-Марино, Словаччини, Туреччини, України);

- масштабні реформи, спрямовані на врегулювання структурних проблем, пов'язаних з невиконанням рішень національних судів, у Молдові, Росії й Україні, про що свідчать численні рішення Суду і скарги, які надійшли до нього, тощо.

Моніторинг стану підписання та ратифікації міжнародних договорів державами – членами Ради Європи

Україна

10 березня 2006 р.

Україна ратифікувала дві конвенції:

Європейську конвенцію про ландшафти (№ 176, набуде чинності з 1 липня 2006 р.),

Конвенцію про комп'ютерні злочини (№ 185, набуде чинності з 1 липня 2006 р.).

10 квітня 2006 р.

Україна підписала два міжнародно-правових акти, а саме:

Європейську угоду стосовно обміну терапевтичними речовинами людського походження (№ 026),

Додатковий протокол до Конвенції про захист прав та гідності людини з огляду на застосування досягнень біології та медицини, що стосується клонування людських істот (№ 168).

19 травня 2006 р. у зв'язку з відкриттям 116-ї сесії Комітету міністрів Ради Європи було підписано нову Конвенцію про недопущення безгромадянства у зв'язку з правонаступництвом держав (№ 200).

Інші держави

22 травня 2006 р.

Франція підписала 2 документи:

Конвенцію Ради Європи про попередження тероризму (№ 196),

Конвенцію Ради Європи про протидію торгівлі людьми (№ 197).

19 травня 2006 р.

Азербайджан *ратифікував* Протокол № 14 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, що вносить зміни до контрольного механізму Конвенції (№ 194).

Боснія і Герцеговина *ратифікували* 3 документи:

Конвенцію про кіберзлочинність (№ 185),

Додатковий протокол до Конвенції про злочини у сфері комп'ютерної інформації про визнання актів, що мають расистський та ксенофобський характер, кримінальними злочинами, скоєними з використанням комп'ютерних інформаційних систем (№ 189),

Протокол № 14 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, що вносить зміни до контрольного механізму Конвенції (№ 194).

Вірменія *підписала* Протокол № 13 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод стосовно скасування смертної кари за будь-яких умов (№ 187).

Латвія *підписала* 3 документи:

Конвенцію Ради Європи про попередження тероризму (№ 196),

Конвенцію Ради Європи про протидію торгівлі людьми (№ 197),

Конвенцію Ради Європи про відмивання, виявлення, вилучення, конфіскацію доходів від злочинної діяльності та фінансування тероризму (№ 198).

Молдова *ратифікувала* Конвенцію Ради Європи про протидію торгівлі людьми (№ 197).

Португалія *ратифікувала* Протокол № 14 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, що вносить зміни до контрольного механізму Конвенції (№ 194).

Республіка Сан-Марино *підписала* 2 документи:

Конвенцію Ради Європи про протидію торгівлі людьми (№ 197),

Рамкову конвенцію Ради Європи про значення культурної спадщини для суспільства (№ 199).

Росія *ратифікувала* Конвенцію Ради Європи про попередження тероризму (№ 196).

Словаччина підписала 2 документи:

Конвенцію Ради Європи про попередження тероризму (№ 196),

Конвенцію Ради Європи про протидію торгівлі людьми (№ 197).

Словенія підписала Конвенцію Ради Європи про попередження тероризму (№ 196).

Чеська Республіка ратифікувала Протокол № 14 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, що вносить зміни до контрольного механізму Конвенції (№ 194).

18 травня 2006 р.

Андорра підписала Угоду про передачу тіл померлих осіб (№ 80).

17 травня 2006 р.

Боснія і Герцеговина підписали Другий додатковий протокол до Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах (№ 182).

Вірменія підписала Конвенцію про охорону археологічної спадщини (№ 121).

11 травня 2006 р.

Польща підписала Європейську конвенцію про захист тварин, призначених на забій (№ 102).

4 травня 2006 р.

Італія ратифікувала Європейську конвенцію про ландшафти (№ 176).

Росія ратифікувала Протокол № 14 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, що вносить зміни до контрольного механізму Конвенції (№ 194).

3 травня 2006 р.

Нідерланди ратифікували 2 документи:

Додатковий протокол до Європейської соціальної хартії, що запроваджує систему колективних скарг (№ 158),

Європейську соціальну хартію (переглянуту) (№ 163).

II. ЗАКОНОДАВСТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Регламент Комісії (ЄС) № 572/2006 від 6 квітня 2006 року про закріплення максимального обсягу експортної компенсації на звичайну пшеницю у зв'язку із запрошенням до участі у тендері, оголошеному Регламентом (ЄС) № 1059/2005

Commission Regulation (EC) № 572/2006 of 6 April 2006 fixing the maximum export refund on common wheat in connection with the invitation to tender issued in Regulation (EC) № 1059/2005

Запрошення до участі у тендері щодо закріплення максимального обсягу експортної компенсації на звичайну пшеницю у деякі треті країни було започатковано відповідно до Регламенту (ЄС) № 1059/2005.

Відповідно до Регламенту Комісії (ЄС) № 1501/95 від 29 червня 1995 р., що встановлює окремі детальні правила стосовно виконання Регламенту Ради (ЄЕС) № 1766/92 щодо надання експортної компенсації на зернові, а також визначає заходи, яких необхідно вжити при порушенні порядку на ринку, Комісія може прийняти рішення щодо встановлення максимальної експортної компенсації, виходячи з критеріїв, зазначених у ст. 1 Регламенту (ЄС) № 1501/95. У такому разі контракт надається будь-якому оференту, який запропонує ціну, еквівалентну або нижчу за максимальну компенсацію.

З огляду на поточну ситуацію на ринку зі звичайною пшеницею, а також беручи до уваги критерії щодо обсягу експортного відшкодування (Регламент (ЄС) № 1501/95), Комісія згідно з Регламентом (ЄС) № 1059/2005 встановлює для тендерів з 31 березня 2006 р. до 6 квітня 2006 р. максимальне відшкодування на експорт звичайної пшениці у розмірі 4,00 євро/т.

Регламент набирає чинності з 7 квітня 2006 р.

Регламент Комісії (ЄС) № 593/2006 від 12 квітня 2006 року щодо відкриття тендерної процедури для продажу винного спирту для використання його як біоетанолу у Співтоваристві

Commission Regulation (EC) No 593/2006 of 12 April 2006 opening a tendering procedure for the sale of wine alcohol for use as bioethanol in the Community

Цим Регламентом відповідно до ряду раніше прийнятих документів почато процедуру тендера для продажу винного спирту з метою використання його як біоетанолу. Регламентом визначено: об'єм даного виду алкоголю, що допускається до продажу, вимоги до учасників процедури, що вносять свої пропозиції (обов'язкові вимоги листування та вимоги до нього, необхідні документи щодо пропонованого продукту тощо), вимоги стосовно проведення перевірок на підприємствах, які беруть участь у внесенні пропозицій щодо використання винного спирту як біоетанолу на території Співтовариства.

Регламент Комісії (ЄС) № 627/2006 від 21 квітня 2006 року щодо виконання Регламенту (ЄС) № 2065/2003 Європейського Парламенту та Ради, що стосується критеріїв якості з метою затверджених аналітичних методів для відбору зразків, ідентифікації та характеристики первинних продуктів копчення

Commission Regulation (EC) No 627/2006 of 21 April 2006 implementing Regulation (EC) No 2065/2003 of the European Parliament and of the Council as regards quality criteria for validated analytical methods for sampling, identification and characterisation of primary smoke products

Регламент (ЄС) № 627/2006 встановлює вимоги до критеріїв якості з метою затвердження аналітичних методів для здійснення відбору зразків, ідентифікації та характеристики первинних копчених продуктів. Зазначені дані мають подаватися за формою, встановленою у Додатку до цього Регламенту.

Регламент (ЄС) № 2065/2003 Європейського Парламенту та Ради визначає перелік сировини, призначеної для використання у продуктах харчування і виробництва приправ для копчення, що використовується у продуктах харчування у межах Співтовариства. Перелік також містить чіткий опис і характеристики кожного виду сировини.

Детальна інформація стосовно якісного та кількісного хімічного складу первісного продукту необхідна для наукової

оцінки. Компоненти, що не були ідентифіковані, тобто кількість речовин, хімічний склад яких не відомий, мають (за можливості) меншою мірою входити до складу продуктів.

Копчені продукти в основному становлять підвищену небезпеку для здоров'я, особливо внаслідок вмісту поліциклічних ароматичних вуглеводнів. Постачальники сировини на ринок мають надати необхідну інформацію щодо оцінки її якості.

Регламент Комісії (ЄС) № 701/2006 від 25 квітня 2006 року, що встановлює деталізовані правила для імплементації Регламенту (ЄС) № 2494/95, що стосується збирання у визначений період часу даних про ціни для гармонізованого індексу споживчих цін

Council Regulation (EC) № 701/2006 of 25 April 2006 laying down detailed rules for the implementation of Regulation (EC) № 2494/95 as regards the temporal coverage of price collection in the harmonised index of consumer prices

Гармонізовані індекси споживчих цін (ГІСЦ) – це гармонізовані показники інфляції, які вимагаються Комісією та Європейським центральним банком для належного виконання їх функцій, зазначених у ст.121 Договору про заснування Європейського Співтовариства. ГІСЦ мають сприяти зіставленню на міжнародному рівні показників інфляції споживчих цін і є важливим індикатором для управління валютною політикою.

Ст. 3 Регламенту (ЄС) № 2494/95 вимагає, щоб ГІСЦ базувалися на цінах товарів та послуг, доступних для придбання в економічному просторі держав – членів Європейського Співтовариства з метою задоволення споживчих потреб.

Відмінності у періодах збирання цінових даних можуть призвести до суттєвих розбіжностей у передбачуваній зміні цін для періодів, що порівнюються.

Гармонізований підхід з урахуванням рамок часового періоду ГІСЦ необхідний для гарантування відповідності отриманого ГІСЦ вимогам щодо порівнянності, вірогідності (надійності) та релевантності згідно з третім пунктом ст. 4 та ст. 5(3) Регламенту (ЄС) № 2494/95.

Зведення даних Індексу споживчих цін валютного союзу (ІСЦВС) та Європейського індексу споживчих цін (ЄІСЦ) вимагає використання гармонізованої концепції для визначення часового періоду збирання ГІСЦ. Такий підхід, однак, не повинен

перешкоджати випуску попередніх даних ПІСЦ або ж експрес-оцінок гармонізованого індексу споживчих цін щодо зміни середньої ціни, що ґрунтується на частині цінової інформації, яка відстежувалася впродовж місяця, якого стосується цей індекс.

Метою даного Регламенту є встановлення мінімальних стандартів для періодів збирання цінових даних, щоб покращити порівнянність, вірогідність (надійність) та релевантність ПІСЦ.

Регламент Комісії (ЄС) № 676/2006 від 2 травня 2006 року, який вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 1980/2003 щодо виконання Регламенту (ЄС) № 1177/2003 Європейського Парламенту та Ради стосовно статистичних даних Співтовариства про доходи та житлові умови (EU-SILC) щодо визначень (дефініцій) та оновлених визначень

Commission Regulation (EC) № 676/2006 of 2 May 2006 amending Regulation (EC) № 1980/2003 implementing Regulation (EC) № 1177/2003 of the European Parliament and of the Council concerning Community statistics on income and living conditions (EU-SILC) as regards definitions and updated definitions

Регламент (ЄС) № 1177/2003 визначає спільну систему для систематичного отримання статистики Співтовариства стосовно доходів і житлових умов, яка охоплює порівнянні та своєчасні перехресні та прямі (горизонтальні) дані на національному та європейському рівнях, що стосуються доходів та рівня бідності, складу населення, що живе у стані бідності, та соціального виключення.

У результаті вступу “нових” держав-членів до Європейського Союзу 1 травня 2004 р. Регламент (ЄС) № 1177/2003 був змінений Регламентом (ЄС) № 553/2005 Європейського Парламенту та Ради з метою пристосування типових розмірів та надання часу новим державам-членам для адаптації їхніх відповідних систем до гармонізованих методів та визначень (дефініцій) при складанні статистики Співтовариства.

Крім того, як з’ясувалося, деяким “новим” державам-членам, як і “старим”, знадобився додатковий час, щоб подати дані щодо валового доходу у вигляді, визначеному Регламентом Комісії (ЄС) № 1980/2003.

Таким чином, Регламент (ЄС) № 676/2006 відповідно до Програми Статистичного комітету вносить зміни до пункту 3(1)

Додатку II до Регламенту (ЄС) № 1980/2003. Ці зміни стосуються Греції, Іспанії, Франції, Італії, Португалії, Польщі та Латвії та дають можливість цим країнам надати відомості про доходи та житлові умови не у перший рік їхньої участі, але не пізніше 2007 р.

Регламент Комісії (ЄС) № 698/2006 від 5 травня 2006 року щодо виконання Регламенту Ради (ЄС) № 530/1999, що стосується оцінки якості структурної статистики щодо оплати праці та заробітної плати

Commission Regulation (EC) № 698/2006 of 5 May 2006 implementing Council Regulation (EC) № 530/1999 as regards quality evaluation of structural statistics on labour costs and earnings

Прийняття даного Регламенту зумовлене змінами в заходах щодо оцінки якості структурної статистики стосовно заробітної плати та оплати праці, що їх було внесено регламентами № 1737/2005 та № 1738/2005.

З метою досягнення більшої чіткості та зменшення “тягаря” для національних статистичних служб необхідно гармонізувати оцінку якості статистичних даних щодо оплати праці та заробітної плати, на що і спрямовано дію цього Регламенту.

Зміст та критерії оцінки звіту щодо якості, зазначені у ст. 10(2) Регламенту (ЄС) № 530/1999, містяться у Додатку до Регламенту (ЄС) № 698/2006.

Інформація, що є у Додатку до цього Регламенту, надається з урахуванням застережень, що містяться у законодавстві Співтовариства стосовно структурної статистики щодо заробітної плати та оплати праці, аналізу робочої сили, структурної ділової статистики та національних звітів.

Регламентом встановлено, що звіт щодо якості має бути передано до Євростату щонайпізніше через 24 місяці після закінчення періоду, за який були зібрані дані, якщо інше не зазначено у Додатку.

Регламент Комісії (ЄС) № 736/2006 від 16 травня 2006 року щодо методів роботи Європейської агенції з авіаційної безпеки під час проведення стандартизаційних перевірок

Commission Regulation (EC) No 736/2006 of 16 May 2006 on working methods of the European Aviation Safety Agency for conducting standardisation inspections

Регламент Комісії (ЄС) № 736/2006 було прийнято для забезпечення захисту громадян та авіаційної безпеки згідно з Регламентом Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1592/2002 стосовно основних правил у сфері цивільної авіації, а також правил, встановлених Європейською агенцією з авіаційної безпеки.

Цей Регламент встановлює методи проведення перевірок стандартизації національних авіаційних органів держав – членів ЄС. Відповідно до ст. 1 Регламенту (ЄС) № 1592/2002 об'єктом перевірки у сфері авіації є: моделювання, виробництво, обслуговування, робота аеронавігаційних пристроїв, складових частин і приладів, а також персонал та організації, що беруть участь у проектуванні, виробництві та обслуговуванні таких виробів, складових частин і приладів.

Регламентом також встановлено принципи та механізм проведення такої перевірки, критерії та кваліфікаційні вимоги до груп інспекторів і керівників груп, що здійснюють перевірку, процедуру та строки її проведення, дотримання норм стандартизації в авіаційних установах.

Цей Регламент стосується всіх держав – членів Співтовариства та набирає чинності у перший день місяця після дати його опублікування в “Офіційному віснику Європейського Союзу”.

Регламент Комісії (ЄС) № 773/2006 від 22 травня 2006 року стосовно тимчасового та постійного дозволу на використання певних домішок до кормів і тимчасового дозволу щодо нового використання домішок, які вже санкціоновано для використання у кормах

Commission Regulation (EC) No 773/2006 of 22 May 2006 concerning the provisional and permanent authorisation of certain additives in feedingstuffs and the provisional authorisation of a new use of an additive already authorised in feedingstuffs

Цим Регламентом, відповідно до ряду раніше прийнятих документів і висновків Європейського органу з питань безпечності

харчових продуктів, встановлено види домішок, які дозволено використовувати впродовж 4 років при годуванні тварин. Додатком до Регламенту визначено групу “мікроорганізмів” і “ферментів”, які можуть використовуватися як домішки до продуктів харчування тварин.

У Додатках до цього Регламенту міститься інформація про домішки, що належать до зазначених груп “мікроорганізмів” і “ферментів”, а саме, подається їх хімічна формула, опис та часове обмеження дії.

Резолюція Європейського Парламенту щодо прав людини, 18 травня 2006 р.

Як можна покращити діяльність ЄС щодо прав людини у світі? Цьому питанню було присвячено резолюцію, прийняту Європейським Парламентом 18 травня 2006 р., в якій також надано оцінку річному звіту Ради ЄС щодо прав людини за 2005 р. Резолюція виокремлює декілька сфер, в яких ЄС досягнув важливого прогресу; серед інших у ній завважуються включення проблем прав людини до Європейської політики сусідства та застосування санкцій щодо країн, в яких порушуються права людини. Члени Європейського Парламенту також привітали заходи проти застосування смертної кари та використання тортур так само, як і зусилля стосовно просування свободи волевиявлення. Однак щодо деяких питань вони виявили занепокоєння, зокрема закликали до застосування “чіткої системи санкцій” проти країн, в яких порушується клаузула про права людини, що є складовою їхніх угод із ЄС. Члени Європейського Парламенту ще рекомендували, щоб “країни, які викликають особливе занепокоєння” були включені до майбутніх звітів, і відзначили кілька регіонів, таких як Дарфур, де ситуація у сфері захисту прав людини є проблематичною. У звіті Ради, прийнятому у вересні 2005 р., зазначається, що “минулий рік засвідчив як успіхи, так і регрес у сфері прав людини”, а також підкреслюється “могутній вплив, що його може мати ЄС на ситуацію з правами людини, коли його держави-члени дотримуватимуться єдності дій”.

III. ЗАКОНОДАВСТВО ОКРЕМИХ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

АВСТРІЯ

Закон від 8 травня 2006 року про розпорядження пацієнтів

Patientenverfügungs-Gesetz – PatVG. Ausgegeben am 8. Mai 2006

Положення цього Закону стосуються так званого “заповіту про життя”, тобто розпорядження стосовно того, яке медичне обслуговування хоче (або хотів би) отримувати пацієнт у разі серйозної хвороби або недієздатності.

Федеральний закон регулює передумови та дію розпоряджень пацієнтів, укладених у встановленій цим законом формі. Розпорядження пацієнта може бути обов’язковим або враховувати його істотні бажання. У значенні цього Закону розпорядженням пацієнта вважається його волевиявлення, яке набирає чинності, якщо пацієнт на момент проходження лікування буде непритомним або недієздатним.

Таке розпорядження складається особисто пацієнтом свідомо й у дієздатному стані у письмовій формі у присутності адвоката або нотаріуса. Відповідно до Закону розпорядження пацієнта чинне впродовж п’яти років, якщо пацієнт не уклав його на коротший термін.

Закон набирає чинності з 1 червня 2006 р.

Федеральний Закон від 19 травня 2006 року про міжнародний австрійський фонд

Bundesgesetz über den Auslandsösterreicher-Fonds (AÖF-G). Ausgegeben am 19. Mai 2006

Міжнародний австрійський фонд (МАФ) створено для підтримки нужденних австрійських громадян за кордоном. МАФ є юридичною особою та має юридичну адресу у Відні. Завданнями Фонду є надання допомоги австрійським громадянам, які постійно проживають за кордоном та опинилися у скрутному матеріальному стані, шляхом виплати одноразової або періодичної допомоги.

В особливих випадках така допомога може надаватися колишнім австрійським громадянам та дітям австрійських громадян, що постійно мешкають за кордоном.

Закон набирає чинності з 1 січня 2007 р.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

Закон 2006 року про муніципальне оподаткування (нові переліки оцінок для Англії)

Council Tax (New Valuation Lists For England) Act 2006

Цей Закон скасовує існуючі вимоги Закону 1992 р. про бюджет органів місцевого самоврядування (далі – Закон 1992 року) для переоцінки внутрішньодержавного майна для цілей муніципального оподаткування 1 квітня 2007 р., а потім з інтервалами не більше 10 років. Ці вимоги замінено повноваженнями, наданими міністру для встановлення дати першої переоцінки, а також подальших переоцінок. Своїм наказом міністр визначає для Англії рік, в якому має бути складено новий перелік оцінок (тобто рік, в якому відбуватиметься переоцінка). Складення нового переліку завжди вимагатиметься на 1 квітня зазначеного року.

Цей Закон не впливає на положення щодо переоцінки внутрішньодержавного майна для цілей муніципального оподаткування в Уельсі, де вона проводилася 1 квітня 2005 р.

Закон складається з двох частин, положення кожної з яких вносять відповідні зміни до Закону 1992 року про бюджет органів місцевого самоврядування.

Закон набирає чинності з 30 березня 2006 р.

Закон 2006 року про сплату внесків до Державного фонду соціального страхування

National Insurance Contributions Act 2006

Цей Закон містить положення щодо сплати внесків до Державного фонду соціального страхування у разі внесення зміни, що має зворотну дію, до законодавства стосовно податку на дохід, а також дозволяє передбачити відповідні положення щодо внесків до

фонду соціального страхування, обов'язкових виплат та інших питань; положення стосовно розголошення інформації про заходи з метою ухилення від сплати внесків до Державного фонду соціального страхування, а також на цілі, що з цим пов'язані.

Закон складається з 10 частин, положення кожної з яких вносять відповідні зміни до Закону 1992 року про соціальні внески та допомогу та Закону 1992 року про управління соціальним забезпеченням.

Дія частин 1, 3 та 5 цього Закону поширюється лише на територію Англії, Уельсу та Шотландії.

Дія частин 2, 4 та 6 – лише на територію Північної Ірландії.

Решта положень цього Закону поширюється на територію Англії, Уельсу, Шотландії та Північної Ірландії.

Закон набирає чинності з дня його прийняття.

Закон 2006 року про споживчий кредит

Consumer Credit Act 2006

Закон 2006 року про споживчий кредит (далі – Закон 2006 року) вносить принципові зміни до Закону 1974 року про споживчий кредит (далі – Закон 1974 року), який регулює питання ліцензування та контролю за дотриманням торговцями законодавства, які займаються кредитуванням або постачанням товарів, або наданням речей напрокат чи продажем товарів на виплат окремим особам, а також регулюванням операцій стосовно такого надання або постачання. Мета Закону 2006 року щодо реформування Закону 1974 року полягає у тому, щоб:

- передбачити регулювання всіх видів споживчих кредитів і договорів майнового найму із споживачами, що підлягають певним виняткам;
- передбачити ліцензування кредиторів, які надають споживчий кредит, кредитних послуг для фінансування потреб споживачів із найму (прокату) товарів та допоміжних кредитних послуг, а також функції та повноваження Управління із законної торгівлі стосовно ліцензування;

- дозволити боржникам оскаржувати незаконні відносини з кредиторами;
- запровадити процедуру заслуховування Омбудсманом скарг стосовно комерційної діяльності, дозволеної відповідно з внесеними до Закону 1974 року змінами.

Крім змін до Закону 1974 року, Закон 2006 року вносить зміни до:

- Закону 1971 року про шерифські суди (Шотландія) та Закону 1980 року про адвокатів (Шотландія);
- Закону 1985 року про банкрутство (Шотландія), Закону 1986 року про неплатоспроможність та Регламенту 1989 року про неплатоспроможність (Північна Ірландія) з урахуванням положень Закону 2006 року, що стосуються незаконних відносин;
- Закону 2001 року про кримінальне судочинство та поліцію з урахуванням положень щодо повноважень Управління із законної торгівлі, що містяться в Законі 2006 року, стосовно права входу до приміщень;
- Закону 1992 року про суди та розслідування з урахуванням положень стосовно заснування Апеляційного суду з питань споживчого кредиту, що містяться у Законі 2006 року;
- Закону 2000 року про фінансові послуги та ринки з урахуванням розширення юрисдикції фінансової служби Омбудсмана.

Всі основні положення цього Закону – це зміни до Закону 1974 року та вищезгаданих законів.

Дія Закону 2006 року поширюється на всю територію Великої Британії.

Закон 2006 року про посвідчення особи

Identity Cards Act 2006

Цей Закон забезпечує правову структуру, необхідну для створення Реєстру національної належності, а також видачі посвідчень тим особам, яких до нього занесено.

Він містить положення стосовно:

- внесення змін до Закону 1980 року про консульський збір для встановлення загальних повноважень, що дозволять здійснювати перехресне субсидування збору за одержання різних видів паспортів і паспортних послуг. Це забезпечить передбачену законом основу, наприклад, для видачі безоплатних паспортів, що її було запроваджено для осіб, які народилися до 2 вересня 1929 р. включно, з метою субсидування за рахунок податків на інші паспорти;

- забезпечення можливості перевірки біографічних даних особи міністром (що будуть проводитися службою ідентифікації та паспортизації) з метою визначення правдивості інформації, наданої претендентами на отримання британських паспортів.

Закон 2006 року про посвідчення особи поширюється на всю територію Сполученого Королівства.

Він дозволяє уповноваженим адміністраціям в Уельсі та Північній Ірландії передбачати положення, що роблять видачу посвідчень особи умовою надання громадських послуг, за які несуть відповідальність ці адміністрації.

Закон містить положення про нові правопорушення. Оскільки останні стосуються документів або баз даних, які діють на території Сполученого Королівства, то вони застосовуватимуться на всій зазначеній території.

Положення стосовно паспортів також діють на всій території Великої Британії.

Закон 2006 року про торговельне судноплавство (щодо забруднення)

Merchant Shipping (Pollution) Act 2006

Цей Закон вводить у дію Протокол 2003 року про додатковий фонд, передбачає перегляд міжнародних угод, що стосуються компенсації за забруднення нафтою із суден, а також вводить у дію Додаток VI до Конвенції про запобігання забрудненню із суден (далі – Конвенція МАРПОЛ) і вносить зміни до частини 178(1) Закону 1995 року про торговельне судноплавство.

Зазначений Закон складається з чотирьох частин. У частині 1 передбачено імплементацію Великою Британією Протоколу 2003 року про додатковий фонд та інших нових документів, які будь-яким чином змінюють існуючий режим компенсації за забруднення нафтою. Глави 3 та 4 частини 6 Закону 1995 року про торговельне судноплавство імплементують міжнародні конвенції 1992 р. про цивільну відповідальність за шкоду від забруднення моря нафтою та про створення міжнародного фонду для компенсації шкоди за забруднення нафтою. Ці документи формують основу міжнародного режиму компенсації за забруднення нафтою із суден.

Велика Британія приєдналася до Протоколу 1997 року до Конвенції МАРПОЛ 5 серпня 2004 р., а Додаток VI до зазначеної Конвенції набрав міжнародної чинності у травні 2005 р.

Рішення Ради ЄС 2004/246/ЄС від 4 березня 2004 р. надало дозвіл державам – членам ЄС ратифікувати Протокол про додатковий фонд упродовж розумного часу та (за можливості) до червня 2004 р. Без відповідного повноваження, що є в частині 1 цього Закону, Велика Британія не мала змоги виконати це зобов'язання.

Частина 2 розглядуваного Закону передбачає імплементацію Великою Британією погоджених на міжнародному рівні заходів, спрямованих на зменшення забруднюючих викидів нафти із суден.

Частина 3 цього Закону вносить зміни та надає пояснення до частини 178(1) Закону 1995 року про торговельне судноплавство стосовно строку позовної давності подання скарг щодо отримання компенсації з Міжнародного компенсаційного фонду.

Дія Закону поширюється на всю територію Великої Британії.

Закон 2006 року про службу із захисту в кримінальних справах

Criminal Defence Service Act 2006

Цей Закон змінює систему державного фінансування представництва у кримінальних провадженнях на території Англії та Уельсу, що надається службою із захисту в кримінальних справах.

Він передбачає передачу судом відповідного повноваження щодо надання прав на представництво Комісії з надання юридичних послуг. Закон запроваджує перевірку “фінансової придатності” з метою надання відповідного фінансування для представництва осіб у кримінальних провадженнях, а також (за її наявності) відповідні внески на підставі рівня матеріального забезпечення осіб, яких це стосується.

Розглядуваний Закон складається з п’яти частин, положення кожної з яких вносять відповідні зміни та доповнення до Закону 1999 року про доступ до правосуддя.

Дія Закону поширюються лише на територію Англії та Уельсу і не поширюється на Національну асамблею Уельсу.

Закон 2006 року про боротьбу з тероризмом

Terrorism Act 2006

Метою цього Закону є реформування та розширення прийнятого раніше антитерористичного законодавства для надання правоохоронним органам Великої Британії повноважень, необхідних для протидії загрозі тероризму. Запропоновані ним зміни важливі також для імплементації ряду міжнародних конвенцій, учасницею яких є Велика Британія. Крім того, цей Закон вносить зміни до прийнятого раніше законодавства щодо слідчих органів та розвідувальних служб, зокрема Закону 1994 року про розвідувальні служби та Постанови про Закон 2000 року про слідчі органи.

У цьому Законі поєднано заходи, передбачені як до скоєння терористичних актів у Лондоні 7 та 21 липня 2005 р., так і після них.

Він складається з трьох частин. Частина 1 стосується злочинів, на які поширюється Закон, зокрема сприяння тероризму, підготовка терористичних актів та навчання терористів, злочини, здійснені із

залученням радіоактивних приладів і матеріалів, ядерних об'єктів і місць їхнього розміщення, а також посилення відповідних видів покарань.

Частина 2 включає різні положення, в тому числі щодо визначення поняття тероризм, заборони терористичних організацій, затримання підозрюваних у скоєнні терористичних дій, а також щодо слідчих органів.

Частина 3 охоплює додаткові положення стосовно перегляду антитерористичного законодавства і внесення до нього змін і доповнень, а також стосовно пов'язаних із цим витрат.

Дія Закону, що розглядається, поширюється на всю територію Великої Британії, за винятком положень п. 17 щодо використання вибухових речовин для цілей, не пов'язаних із тероризмом. Дія зазначених положень не поширюється на Шотландію (оскільки злочини, пов'язані з використанням вибухових речовин з іншою метою, ніж тероризм, є предметом інших повноважень).

Закон 2006 року про імміграцію, притулок та національність

Immigration, Asylum And Nationality Act 2006

Цей Закон, передусім, має в основі дві опубліковані урядові пропозиції:

- “Контролювання кордонів: міграція “на службі” Британії” (П'ятирічна стратегія Міністерства внутрішніх справ стосовно притулку та імміграції, опублікована в лютому 2005 р.);
- “Впевнені громади у безпечній Британії” (Стратегічний план Міністерства внутрішніх справ на 2004 – 2008 рр., опублікований у липні 2004 р.).

Уряд взяв на себе зобов'язання щодо швидкої імплементації П'ятирічної стратегії стосовно притулку та імміграції. Її ключові положення можуть бути реалізовані за умови набрання чинності раніше прийнятим законодавством, отже, цей Закон сприяє ширшій імплементації цієї стратегії. Він також містить ряд положень, які сприятимуть прозорості та контролю за функціонуванням відповідної системи.

Розглядуваний Закон складається з шести частин, положення яких, зокрема, стосуються питань щодо звернень відповідних осіб, їхнього працевлаштування, відповідної інформації, а також інших

дотичних питань. Положення кожної частини вносять зміни, замінюють або доповнюють відповідні положення Закону 2002 року про національність, імміграцію та притулок.

Дія цього Закону поширюється на всю територію Великої Британії.

Закон 2006 року про природне середовище та сільські громади

Natural Environment and Rural Communities Act 2006

Цей Закон спрямований, у першу чергу, на імплементацію ключових аспектів урядової стратегії розвитку сільської місцевості, опублікованої у липні 2004 р. Його положення стосуються також широкого спектра питань, пов'язаних із довкіллям.

Розглядуваний Закон складається з 10 частин, що містять, зокрема, положення стосовно органів, які займаються питаннями довкілля і сільських громад; створення, з огляду на стан дикої природи та місць, які становлять особливий науковий інтерес, національних парків і заповідників; внесення змін до законодавства щодо прав проїзду (проходу) [через чужу територію]; формування гнучкої адміністративної структури з огляду на функції, пов'язані з довкіллям та проблемами сільської місцевості, а також деякими іншими.

Окремі положення цього Закону реформують ряд спеціальних установ, що займаються питаннями довкілля, а також створюють нові спеціальні органи, комісії і комітети, діяльність яких має бути спрямовано на охорону і захист довкілля, зокрема сільської місцевості. Ряд статей Закону стосується питань біологічного розмаїття, використання пестицидів, шкідливих для флори і фауни, захисту птахів, змінює правозастосовчі повноваження у сфері захисту дикої природи, а також розширює часові межі судового переслідування за деякі злочини, пов'язані з довкіллям.

Цей Закон також стосується декількох прогалин та невизначеностей у законодавстві щодо місць, які становлять особливий науковий інтерес.

Його дія поширюється на територію Англії та Уельсу, за винятком випадків, передбачених у прикінцевих положеннях.

НІМЕЧЧИНА

Закон від 24 квітня 2006 року про сприяння цілорічній зайнятості

Gesetz zur Förderung ganzjähriger Beschäftigung Vom 24. April 2006

Цей Закон передбачає нову допомогу частково безробітним, які зайняті на будівництві, а також забороняє сезонне звільнення з роботи. Завдяки цьому закону з грудня по березень робітники, зайняті на будівництві, зможуть отримувати від Федеральної агенції з питань зайнятості близько 60% своєї фактичної заробітної плати. Роботодавець повинен сплачувати у цей час лише соціальні внески. Фінансова підтримка також надається, якщо понаднормові роботи, що виконуються у літній час, зимою зменшується.

Закон, крім деяких його положень, набирає чинності з 1 квітня 2006 р.

Закон від 25 квітня 2006 року про статистичні дані щодо кон'юнктури у певних сферах послуг (Закон про статистику активності кон'юнктури)

Gesetz über konjunkturstatistische Erhebungen in bestimmten Dienstleistungsbereichen (Dienstleistungskonjunkturstatistikgesetz - DIKonjStatG) Vom 25. April 2006

Цей Закон прийнято на виконання інформаційних вимог, передбачених у Регламенті Ради (ЄС) № 1165/98 від 19 травня 1998 р. щодо короткострокових статистичних даних.

Метою Регламенту є запровадження спільних рамок для отримання короткострокових статистичних даних у межах Співтовариства щодо економічного циклу. Статистичні дані містять інформацію, яка потрібна для створення уніфікованої основи проведення аналізу короткострокового розвитку пропозицій та попиту, цінкових факторів та факторів виробництва.

Закон від 26 квітня 2006 року про підвищення заощадливості при забезпеченні лікарськими засобами

Gesetz zur Verbesserung der Wirtschaftlichkeit in der Arzneimittelversorgung Vom 26. April 2006

Законом про підвищення заощадливості при забезпеченні лікарськими засобами запроваджено заходи, спрямовані на оптимізацію співвідношення вартість – ефективність ліків. Він має

сприяти зростанню “цінової” свідомості, а також заощадливості як лікарів, так і пацієнтів. Лікарям рекомендується обирати найдешевші ліки з певної категорії лікарських компонентів, що потрібні пацієнту, якщо можна призначити дешевші ліки без шкоди для здоров'я пацієнта.

Отже, лікарі, передусім, мають враховувати “цінові” переваги ліків, адже, якщо постачання недорогих ліків зросте, “виграють” як лікарняні каси, так і застраховані особи.

Закон від 26 квітня 2006 року про податкову політику сприяння вихованню дітей і зайнятості

Gesetz zur steuerlichen Förderung von Wachstum und Beschäftigung Vom 26. April 2006

Метою Закону про податкову політику сприяння вихованню дітей і зайнятості є врахування податкових аспектів витрат батьків, які працюють, пов'язаних з піклуванням про дітей.

Згідно із Законом батьки мають можливість заощаджувати при сплаті податків, якщо нададуть фінансовому відомству підтвердження суми витрат, пов'язаних із доглядом та піклуванням про дитину.

Закон має часткову зворотну дію, тому що, незважаючи на набрання ним чинності з квітня 2006 р., застосовувати його положення для перерахунку податків можна з 1 січня 2006 р. При цьому по закінченні кожного року необхідно подавати податкову декларацію, до якої належить включити витрати, пов'язані з вихованням та піклуванням про дітей. Фінансове відомство на основі цих витрат має перерахувати суму, що підлягає оподаткуванню, внаслідок чого витрати на дітей батькам буде частково повернуто.

Закон від 28 квітня 2006 року про запобігання неправильному декларуванню податків

Gesetz zur Eindämmung missbräuchlicher Steuergestaltungen Vom 28. April 2006

Метою цього Закону є забезпечення справедливого, рівного та прозорого оподаткування. Для уникнення неправильного трактування та зловживання існуючими прогалинами у податковому законодавстві він передбачає, зокрема, врахування витрат на придбання цінних паперів, негарантованих боргових

зобов'язань, а також земельних ділянок у податковому балансі підприємства.

Законом змінено правила оподаткування службових транспортних засобів. Так зване “правило 1%” поширюється на транспортні засоби, лише якщо їх виробниче використання становить не менше 50% робочого часу. Однак ці зміни не впливають на випадки, коли роботодавець надає своєму працівнику автомобіль у приватне користування на більший відсоток часу.

IV. РОЗВИТОК ДОКТРИНИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Конференції Ради Європи: захист прав дітей, сім'ї та гендерна рівність, квітень – травень 2006 р.

Розвиток доктрини європейського приватного права у сфері захисту прав дітей та їх батьків отримав новий поштовх за результатами двох міжнародних конференцій, що організовані Радою Європи і відбувалися по чергово у квітні та травні 2006 р.

Зокрема, конференція в Монако (4-5 квітня 2006 р.) дала старт виконанню комплексної трирічної Програми заходів Ради Європи “Будуємо Європу для дітей та разом з дітьми”, що запроваджена у рамках імплементації політичних рішень, Варшавського саміту глав держав та урядів РЄ (травень 2005 р.).

Конференція акцентувала увагу на виробленні європейської стратегії щодо посилення правового та соціального захисту прав дітей, яка передбачає активізацію їх участі у прийнятті соціально значущих рішень, боротьбу з сексуальним насильством по відношенню до дітей у епоху кібернетики, боротьбу з застосуванням тілесних покарань щодо дітей.

Правове співробітництво Ради Європи у галузі сімейного права відіграє важливу роль з огляду на те, що воно охоплює регулювання відносин, що стосуються приватного життя кожного. Проблеми розвитку сімейного права не можуть бути розв'язані виключно на національному рівні, оскільки у сучасному світі вони все частіше сягають за межі державних кордонів.

28-а Європейська конференція міністрів у справах сім'ї “Нові підходи до виховання дітей: сучасні діти – завтрашні батьки” (Лісабон, 16 – 17 травня 2006 р.) розглядала питання сімейної політики у контексті демографічних змін в Європі та виникнення різних видів сім'ї, підтримки батьків в інтересах дітей, з точки зору правового та соціального забезпечення гармонічного суміщення професійного та сімейного життя європейців.

За результатами конференцій було прийнято заключні документи, які мають знайти відображення в нормативних документах Комітету міністрів та Парламентської асамблеї Ради Європи.

На важливості врахування гендерних аспектів у всіх сферах політико-правової діяльності держав – членів Ради Європи було сконцентровано увагу *міністрів з питань рівності жінок і чоловіків* під час чергової *міністерської конференції (8 – 9 червня 2006 р., м. Стокгольм)*.

Особливо наголошувалося, що рівноправність жінок і чоловіків є невід’ємною частиною прав людини в демократичному суспільстві, а її відсутність несприятливо позначається на розвитку економіки, оскільки економічні витрати, пов’язані зі збереженням нерівності жінок і чоловіків, є не виправданими.

Міністри закликали всі держави-члени використовувати гендерний аналіз під час розробки, прийняття та реалізації національної політики, враховувати гендерну складову у ході бюджетного процесу для досягнення гендерної рівності де-факто.

Вони запропонували Комітету міністрів Ради Європи негайно вжити заходів щодо визначення витрат (індивідуальних, соціальних і економічних), викликаних гендерною нерівністю, що зберігається у 46 державах – членах Організації.

Конференція завершилася прийняттям резолюції “Досягнення гендерної рівності: виклик для прав людини й передумова економічного розвитку”, яка, крім іншого, закликає уряди держав – членів РЄ підписати та ратифікувати Конвенцію Ради Європи про протидію торгівлі людьми (№ 197), підтримати та взяти активну участь у кампанії РЄ щодо боротьби з насильством над жінками, включаючи побутове насильство.

Пропозиція Європейської Комісії щодо зближення у масштабах ЄС положень кримінального законодавства стосовно злочинів, пов’язаних з інтелектуальною власністю

26 квітня 2006 р. було прийнято пропозицію щодо зближення у масштабах ЄС положень кримінального законодавства стосовно злочинів, пов’язаних з інтелектуальною власністю.

Заступник Голови Європейської Комісії з питань правосуддя, свободи та безпеки Франко Фраттіні підкреслив, що головною метою цього заходу є протидія поширенню контрафактної та піратської продукції в Європі: “Ефективне зближення кримінального законодавства держав-членів у цій сфері є

необхідним мінімумом для початку спільного здійснення основної кампанії, що має на меті подолання цього феномена, котрий завдає серйозної шкоди економіці”.

Крім ефективного зближення кримінального законодавства, пропозиції спрямовані на значне поліпшення європейського співробітництва. Більше того, вони стосуються всіх видів порушень права інтелектуальної власності, включаючи спроби, сприяння та підбурювання.

Нові пропозиції також встановлюють мінімальне покарання, що передбачає 4 роки позбавлення волі та штрафи від 100 тис. до 300 тис. євро. Ці цифри є індикативними, оскільки держави – члени ЄС можуть висловлювати свої пропозиції стосовно них.

Повідомлення Комісії щодо соціальних послуг

Соціальні служби модернізуються у багатьох державах – членах ЄС, часто у партнерстві з приватним сектором та неприбутковими організаціями. Про це йдеться в опублікованому Комісією повідомленні, що відображає, як у законодавстві ЄС визначено їхній статус.

“Соціальні служби – ключовий стрижень Європейської соціальної моделі, тому вирішальним є те, що умови, які існують на рівні ЄС, сприяють гармонійному розвитку цього сектора”, – заявив Владімір Шпідла, Комісар ЄС з питань зайнятості, соціальних проблем та рівних можливостей.

Соціальні служби забезпечують догляд за дітьми, надання соціального житла, сприяння у працевлаштуванні та попередження соціальних вилучень, а також надають підтримку сім’ям та особам, які цього потребують (таку, як, наприклад, довготерміновий догляд). Соціальні послуги часто є персоніфікованими і прямо стосуються доступу до фундаментальних соціальних прав та досягнення соціальної згуртованості.

Для реалізації зазначених цілей соціальне обслуговування загального інтересу базується на принципах солідарності й часто потребує добровільної участі як громадян, так і неприбуткових організацій. Соціальні послуги загального характеру потребують подальшого розвитку, в чому важливу роль відіграють місцеві органи влади та держави – члени ЄС.

З метою отримання яснішої картини підходу країн ЄС до вирішення соціальних потреб загального характеру Комісія почала вивчати ситуацію у цій сфері у кожній з них. За результатами цього вивчення та шляхом консультацій із зацікавленими сторонами вона підготує звіт, що висвітлить найсучасніші тенденції модернізації, правові питання та проблеми розвитку. Звіт публікуватиметься один раз на два роки. Планується, що перший звіт побачить світ до кінця 2007 р.

Форум з питань громадянського суспільства, 24-25 квітня 2006 р.

Питання, яким чином можна сприяти переговорам щодо майбутнього Європи, обговорювалося під час проведення першого європейського Форуму з питань громадянського суспільства, організованого 24 – 25 квітня 2006 р. Комітетом з конституційних питань Європейського Парламенту.

Його учасники – представники численних неурядових організацій та члени Європейського Парламенту – проаналізували можливі шляхи вирішення проблеми запровадження Конституції для Європи, що зайшла в глухий кут, враховуючи низьку участь громадян у її обговоренні та відсутність довіри до інституцій ЄС.

Зокрема, учасники цього Форуму порушили питання спроможності ЄС подолати розрив між очікуваннями європейців і результатами, досягнутими ЄС.

Деякі доповідачі зазначали, що громадськість має отримувати більше інформації щодо переваг європейського громадянства.

Голова вказаного вище Комітету Джо Лейнен підкреслив, що важливо сфокусувати дебати на сферах особливої зацікавленості громадян: “Представницька демократія є засобом наближення Європи до її громадян у рамках “висхідного методу”.

Незважаючи на різноманітність думок стосовно засобів розв’язання проблеми, більшість учасників зустрічі вважають, що проект Конституції сприятиме прозорості та демократії в ЄС.

Громадські консультації у рамках Зеленої Книги Європейської Комісії “Європейська ініціатива щодо прозорості”

3 травня 2006 р. Європейська Комісія схвалила Зелену Книгу “Європейська ініціатива щодо прозорості”, якою почала процес консультацій. Консультації дадуть можливість кожному бажаному висловити власну точку зору (шляхом електронних повідомлень) з трьох головних тем Європейської прозорості, а саме: представництво інтересів; мінімальні стандарти для консультацій та оприлюднення даних щодо отримувачів фондів ЄС. Цими ініціативами Комісія прагне передати головне повідомлення – “Громадськість має право знати”.

“Ми потребуємо більшої прозорості і серйознішої підзвітності перед громадськістю, якщо хочемо утвердити законність системи прийняття рішень в ЄС”, – заявив Жозе Мануель Баррозу, Голова Європейської Комісії. Більше того, як підкреслив Сіім Калас, його заступник, сприяючи більшій прозорості, Комісія повернеться до громадян, котрі є також платниками податків. “Витрачаючи фонди ЄС на програми і проекти в рамках і поза Союзом, інститути ЄС є підзвітними перед платником податків”, – сказав він.

Комісія вважає, що лобіювання є законною частиною демократичної системи. Водночас мають застосовуватися певні стандарти, коли лобістські групи намагаються втрутитись у політику розвитку ЄС. Тому Комісія, пропонуючи лобістам добровільну реєстраційну систему, яку вона й вестиме, виразно спонукає їх реєструватися.

Пропозиція Комісії щодо політичних ініціатив для Європи

Голова Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу та його заступник Маргот Валльстрьом 10 травня 2006 р. продемонстрували свій вклад у так званий “період розмірковування” ЄС. У повідомленні, яке буде надіслано Європейській Раді 15 – 16 червня, вони взяли за основу План “Ді” та запропонували заснований на політиці порядок денний, що передбачає отримання результатів, котрих очікують громадяни.

“Цим порядком денним ми демонструємо, що прислуховуємось до громадян, – заявила Валльстрьом. – Вони очікують лідерства Європи, навіть якщо мають змішані почуття щодо членства в ЄС або ж того, як діє Союз”.

Порядок денний громадян засновано на стратегічних прагненнях процвітання, солідарності та безпеки у сполученні зі сталою увагою до проблем зайнятості та розвитку.

Комісія пропонує 12 політичних ініціатив для Європи. Серед конкретних пропозицій – всебічний огляд єдиного ринку, підвищення солідарності та підтримки для сприяння адаптації громадян до проблем глобалізації, забезпечення кращого доступу громадян до їхніх прав (права жити і працювати будь-де в Європі, права на соціальний захист тощо), а також відповідь на занепокоєння громадян щодо безпеки.

Комісія запропонувала для їх реалізації підхід “крок за кроком”, у рамках якого прийняття лідерами ЄС нової політичної декларації у 2007 р. стане першим з таких кроків. У подальшому це має слугувати основою рішень Європейської Ради стосовно нових інституційних домовленостей. Наступний крок буде зроблено у 2008 – 2009 рр., коли Комісія повідомить про майбутнє фінансування Союзу.

Після негативних результатів референдумів у Франції та Нідерландах лідери держав – членів ЄС зустрілися в червні 2005 р. у рамках Європейської Ради для обговорення подальших кроків щодо Договору про запровадження Конституції для Європи. Вони закликали встановити “період розмірковування”, впродовж якого кожна держава – член ЄС матиме можливість зробити свій внесок у процес обговорення, причому Комісія відіграватиме у цьому процесі особливу роль.

“План дій” ЄС щодо збереження біологічного розмаїття

22 травня Європейська Комісія урочисто представила амбіційний “План дій” ЄС до 2010 р., спрямований на роз’яснення обов’язків ЄС та його держав-членів щодо зупинення знищення біологічного розмаїття.

Як вважає Комісія, таке роз’яснення обов’язків під час імплементації існуючого законодавства ЄС означало б “відхід від минулого”.

“План дій” визначає чотири основних галузі політики – біологічне розмаїття в ЄС, ставлення ЄС до глобального

біологічного розмаїття, біологічне розмаїття та зміна клімату, а також європейський дослідницький простір.

“План дій” також включає десять пріоритетних цілей, що з цим пов’язані: розгляд найважливішого природного середовища та біологічних видів, вжиття заходів у ширшій сільській місцевості та морському середовищі, забезпечення більшої сумісності регіонального розвитку з природою, зменшення впливу інвазійних чужорідних видів, забезпечення ефективного міжнародного управління, підтримка біологічного розмаїття у міжнародному розвитку, зменшення негативного впливу міжнародної торгівлі, адаптація до зміни клімату та розвиток наукових досліджень.

Поряд із цими цілями, “План дій” встановлює показники для моніторингу розвитку, а також консультативний механізм забезпечення допомоги особам, які виробляють рішення з метою кращого використання ними існуючих знань.

Пропозиції Європейської Комісії для програм ЄС

Через тиждень після підписання угоди про нові фінансові рамки Комісія прийняла пакет переглянутих пропозицій для програм ЄС, зосередивши увагу на модернізації та економічному розвитку. Ці пропозиції, що охоплюють період 2007 – 2013 рр., спрямовані на дотримання цілей ЄС щодо підтримки економіки Європи та створення більшої кількості кращих робочих місць.

“Програми нового покоління, що призначені для стимулювання економічного зростання та зайнятості, були чітким пріоритетом для Комісії”, – заявила Комісар ЄС з питань фінансового планування і бюджету Далія Грібаускайте.

Цей пакет пропозицій також включає ряд інших галузей політики, що варіюються від забезпечення сталого розвитку, солідарності та безпеки до посилення ролі Європи у світі. Для набрання чинності запропоновані законодавчі положення потребують схвалення Ради та Парламенту.

“Прийняття Комісією такого пакета <...> є значним досягненням, що закладає підвалини для імплементації нових програм з початку 2007 р. Зараз ми сподіваємось на швидке завершення процесу Європейським Парламентом та Радою”, – зауважив Голова Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу.

Рішення засідання лідерів держав – членів ЄС щодо проблем конституційного процесу, 15-16 червня 2006 р.

Лідери держав – членів ЄС на засіданні у Брюсселі 15 червня погодилися рухатися від одного невизначеного терміна, що характеризує “замороженість” конституційного процесу, до іншого, так само невизначеного терміна.

Після досить короткої дискусії щодо суті справи стосовно документа, що перебував у політичному забутті з часу його відхилення учасниками голосування у Франції та Нідерландах минулого року, зазначені лідери завершили “період роздумів” щодо Конституції ЄС й анонсували початок так званого “двонапрямового” етапу.

Оголошуючи нову фазу, австрійський канцлер Вольфганг Шюссель заявив: “Ми відходимо від риторики для того, щоб сконцентруватися на досягненні конкретних результатів”.

Одним із напрямів цієї фази передбачається надання інструментарію для продовження “процесу реформування”, у той час як інший особливо наголошує на реальних позитивних діях на рівні ЄС, які можуть безпосередньо стосуватися громадян, таких як, наприклад, нещодавнє рішення Комісії взятися за вирішення проблеми високої вартості мобільного зв’язку.

Однак офіційні “лінгвістичні маневри” навколо Конституції ЄС є “дослідженням у тумані” і відображають глибокі розбіжності у питанні щодо продовження ратифікаційного процесу.

Заключна заява зустрічі лідерів держав – членів ЄС “дає зрозуміти, що необхідні кроки буде здійснено найпізніше протягом другої половини 2008 р.”. Проте пан Шюссель визнав, що “повного консенсусу щодо того, яким чином цього досягти, немає”.

Прем’єр-міністр Данії Андерс Фог Расмуссен також зазначив, що “дуже неясно”, які кроки мають бути здійснені у 2008 р.

Однак канцлер Німеччини Ангела Меркель заявила, що перед європейськими виборами 2009 р. “досягнення консенсусу [в рамках ЄС] є нагально необхідним”.

“Обережне” формулювання щодо продовження процесу ратифікації Конституції ЄС було узгоджено лише з четвертої спроби.

В одному з перших проектів йшлося: “Є надія, що процес продовжуватиметься успішно”. Проте це висловлювання було визнано занадто оптимістичним тими країнами, які ще не ратифікували договір, і його було замінено формулюванням “Є надія, що процес буде завершено”.

“Досягнуте рішення полягає у тому, щоб продовжувати ратифікаційний процес”, – заявив Прем’єр-міністр Люксембургу Жан-Клод Юнкер по закінченні саміту.

Рішення засідання Європейської Ради щодо майбутнього Європи, 15-16 червня 2006 р.

15 – 16 червня відбулося чергове засідання Європейської Ради, в якому взяли участь глави держав та урядів 25 країн – членів ЄС. На зустрічі було підбито перші підсумки “періоду роздумів”, який було ініційовано після вето Францією та Нідерландами проекту Конституції для Європи.

В ході зустрічі учасники обговорили ряд ключових питань, що на нинішньому етапі найбільше турбують ЄС.

Зокрема, лідери ЄС погодилися й надалі дотримуватися “дворівневого” підходу, запропонованого Комісією у травні ц.р., який включає надання конкретних результатів разом із продовженням роботи над інституційним врегулюванням. Пріоритет надаватиметься “Європі результатів” у сферах, які викликають безпосередню зацікавленість громадян, – безпека, юстиція, конкуренція та економічне зростання, сталий розвиток та зовнішня політика тощо.

Що стосується “періоду роздумів”, лідери ЄС дійшли згоди щодо схвалення політичної декларації із викладенням їхнього бачення ЄС 25 березня 2007 р. на зустрічі у Берліні.

Питання розширення стало одним із ключових, і особливу увагу було зосереджено на “здатності ЄС до поглинання” нових членів. Учасники зустрічі наголосили, що “здатність до поглинання” – не новий критерій, а важливий елемент, який впливає на процес розширення.

Глави держав та урядів також дійшли згоди щодо нової політики прозорості у процесі вироблення рішень в ЄС з метою

активізації залучення до цього процесу громадян. Крім цього, було схвалено оновлену комплексну стратегію сталого розвитку ЄС.

Європейська Рада також схвалила ряд декларацій з ключових нагальних питань зовнішньої політики, зокрема щодо Західних Балкан, Ірану, Іраку, мирного процесу на Близькому Сході, Африки та Лівану.

Повідомлення Комісії щодо нової транспортної політики ЄС, 22 червня 2006 р.

Згідно з повідомленням Комісії, ухваленим 22 червня 2006 р., підтримання руху в Європі є ключовою метою майбутньої транспортної політики ЄС. Комісія пропонує у середньостроковій перспективі переглянути прийняту у 2001 р. Білу Книгу з питань транспортної політики. Оскільки з того часу було досягнуто значного прогресу, Комісія вважає за необхідне зосередити більше зусиль на заходах із забезпечення сталої мобільності.

На думку Жака Барро, заступника Голови Комісії та Комісара з питань транспорту, на нинішньому етапі необхідно докладати більше зусиль у напрямі зниження рівня шкідливості дорожнього та авіаційного транспорту для довкілля та підвищення його ефективності. Саме тому він пропонує зосередити увагу на питаннях матеріально-технічного забезпечення, захисту довкілля та використання найновіших технологій у транспортних системах.

Комісія також наголосила на важливості підтримки розвитку в майбутньому залізничних та водних шляхів далекого сполучення та закликала до запровадження додаткових заходів щодо забезпечення дорожньої безпеки з метою зменшення вдвоє кількості загиблих на дорогах ЄС за період 2001 – 2010 рр.

Закладені в Білій Книзі напрями політики, які пропонується переглянути, буде вдосконалено та деталізовано на основі відкритих консультацій з усіма зацікавленими сторонами та досліджень і прогнозів щодо розвитку транспортної галузі в майбутньому.

Рішення Суду Європейських Співтовариств від 30 травня 2006 р. у справі 459/03. “Комісія Європейських Співтовариств проти Ірландії”

Judgment of the Court of Justice of 30 May 2006 in Case C-459/03. *Commission of the European Communities v. Ireland*

Справу проти Ірландії було ініційовано Комісією Європейських Співтовариств через порушення права Співтовариства, яке випливає з провадження, початого Ірландією проти Сполученого Королівства у рамках Конвенції з морського права.

Ця Конвенція передбачає процедуру врегулювання спорів. Разом із тим, згідно з Договором ЄС держава – член не повинна передавати будь-який спір стосовно тлумачення або застосування права Співтовариства до будь-якого іншого суду або арбітражу, крім Суду Європейських Співтовариств.

Ірландія ініціювала провадження проти Сполученого Королівства в арбітражному суді, передбачене відповідно до вказаної Конвенції, для розв’язання спору стосовно Заводу з переробки ядерних відходів на змішане оксидне пальне, який розташовано на узбережжі Ірландського моря. У спорі було порушено питання міжнародного переміщення радіоактивних речовин і захисту морського середовища Ірландського моря, а також звинувачення Сполученого Королівства у невиконанні заходів, визначених Конвенцією для захисту морського середовища.

Комісію було поінформовано про провадження, порушене Ірландією, внаслідок чого вона висунула вимогу припинити провадження на тій підставі, що цей спір підпадає під виключну юрисдикцію Суду Європейських Співтовариств. Ірландія не погодилась із цим, й остання подала скаргу на Ірландію за неповагу до виключної юрисдикції Суду стосовно розв’язання будь-яких спорів щодо тлумачення або застосування права Співтовариства.

Суд ЄС вирішив, що ініціювавши провадження згідно з процедурою врегулювання спорів, встановленою у Конвенції з морського права, без попереднього повідомлення компетентних інституцій Співтовариства та консультацій із ними, Ірландія

порушила своє зобов'язання щодо співпраці, визначене у ст. 10 Договору про заснування Європейського Співтовариства та ст. 192 Договору про Євратом. Отже, Суд ЄС визнав Ірландію винною у порушенні права Співтовариства.

Рішення Суду Європейських Співтовариств від 16 травня 2006 р. у справі 372/04. “Королева за зверненням Івонн Уоттс проти Бедфордського фонду первинної медичної допомоги та міністра охорони здоров'я”

Judgment of the Court of Justice of 16 May 2006 in Case C-372/04. *The Queen, on the application of Yvonne Watts v Bedford Primary Care Trust and Secretary of State for Health*

У рішенні Суду ЄС йдеться про те, що обов'язок відшкодувати витрати на лікування, яке здійснюється в іншій державі – члені ЄС, також покладається на національну медичну службу, яка надає таку медичну допомогу безкоштовно.

Суд ЄС постановив, що пацієнт, якому було надано дозвіл на лікування в іншій державі – члені ЄС (держава лікування) або якому було безпідставно відмовлено у такому дозволі, має право на відшкодування компетентною установою витрат, пов'язаних із лікуванням, відповідно до положень законодавства цієї держави, нібито він був у ній зареєстрований.

Крім того, якщо національною медичною службою не передбачене повне відшкодування витрат на лікування, а його вартість у державі лікування вища, ніж у державі місця проживання пацієнта, компетентна установа повинна відшкодувати різницю у вартості лікування у цих державах.

Щодо витрат на переїзд до держави лікування та проживання в ній на період надання медичної допомоги, то, оскільки обов'язок компетентної установи стосується виключно витрат, пов'язаних з медичним доглядом, що його отримує пацієнт під час лікування в іншій державі, вона відшкодовує лише суму, яку передбачає законодавство держави місця проживання на надання медичної допомоги у місцевих лікувальних закладах.

Рішення Суду Європейських Співтовариств від 2 травня 2006 р. у справі 341/04. “Єврофуд Ай-Еф-Ес-Сі Лтд.”

Judgment of the Court of Justice of 2 May 2006 in Case C-341/04. *Eurofood IFSC Ltd.*

Рішення Суду ЄС стосується тлумачення Регламенту Співтовариства¹ щодо процедур, пов'язаних із банкрутством, з метою встановлення, зокрема, факту, до юрисдикції якого суду належить питання ліквідації товариства (дочірньої компанії), основні капіталовкладення якого зосереджені в одній державі – члені, а “основне” судове провадження у справі про банкрутство якого розпочато в іншій.

Згідно з Регламентом Співтовариства, що застосовується до активів боржника, розміщених у всіх державах – членах, суд, до юрисдикції якого належить питання відкриття “основного” провадження у справі про банкрутство, є судом тієї держави – члена, в якій зосереджені основні капіталовкладення товариства-боржника. Вважається, що вони мають бути розміщені за його зареєстрованим місцезнаходженням, звідки боржник на регулярній основі здійснює управління своїми капіталовкладеннями.

Якщо будь-яке товариство здійснює свою діяльність на території держави – члена, в якій зареєстроване його місцезнаходження, одного лише факту, що економічний вибір боржника контролюється або може контролюватися материнським товариством у іншій державі-члені, недостатньо для заперечення презумпції, пов'язаної із його зареєстрованим місцезнаходженням.

Принцип взаємної довіри вимагає від судів будь-якої держави-члена визнавати рішення про відкриття “основного” провадження у справі про банкрутство без перегляду юрисдикції відповідного суду держави, в якій його відкрито.

Будь-яка держава-член може відмовитись визнати провадження у справі про банкрутство, відкрите в іншій державі – члені, якщо таке визнання призведе до наслідків, які явно суперечать її державній політиці, основоположним принципам або конституційним правам і свободам особи.

Отже, будь-яка держава – член ЄС може відмовитись визнати провадження у справі про банкрутство, відкрите в іншій державі – члені, якщо рішення про відкриття такого провадження було

---

¹ Регламент Ради (ЄС) № 1346/2000 від 29 травня 2000 р. (ОВ 2000 L 160, с. 1) (Council Regulation (EC) No 1346/2000 of 29 May 2000 (OJ 2000 L 160, p. 1.)).

прийняте за суттєвого порушення основоположного права фізичної особи бути заслуханою, яке ця особа реалізує в ході провадження.

Рішення Суду Європейських Співтовариств від 27 квітня 2006 р. у справі 423/04. “Сара Маргарет Річардс проти міністра у справах зайнятості та пенсій”

Judgment of the Court of Justice of 27 April 2006 in Case C-423/04. *Sarah Margaret Richards v. Secretary of State for Work and Pensions*

Сару Маргарет Річардс було зареєстровано у свідоцтві про народження 1942 р. як чоловіка. Після того, як йому поставили діагноз “статева дисфорія”, у травні 2001 р. він зробив операцію зі зміни статі.

Закон 2004 року про визнання статі, який набрав чинності з 4 квітня 2005 р., дозволив видачу свідоцтв про визнання статі транссексуалістам за певних умов, зокрема якщо відповідній особі поставлено чи було поставлено діагноз “статева дисфорія” або якщо ця особа прожила з новою статтю два роки, по закінченні яких має право подати заяву на отримання свідоцтва про підтвердження статі.

У лютому 2002 р. Сара Маргарет Річардс подала заяву про отримання пенсії, яку їй мали сплатити по досягненні нею 60-річного віку. Після того, як цю заяву було відхилено міністерством у справах зайнятості та пенсій у зв’язку з тим, що її було подано раніше, ніж за чотири місяці до досягнення названою особою пенсійного віку, вона подала апеляцію щодо цього рішення, внаслідок чого Комісар з питань соціального забезпечення звернувся до Суду Європейських Співтовариств із запитом, чи суперечить така відмова Директиві Співтовариства про рівне ставлення у сфері соціального забезпечення.

По-перше, Суд ЄС заявив, що, оскільки право на недискримінацію за ознакою статі є одним із основоположних прав людини, дотримання якого він зобов’язаний забезпечити, сфера дії Директиви Ради 79/7/ЄС від 19 грудня 1978 р. щодо поступової імплементації принципу рівного ставлення до чоловіків та жінок у питаннях соціального забезпечення² не може обмежуватися

---

² Council Directive 79/7/EEC of 19 December 1978 on the progressive implementation of the principle of equal treatment for men and women in matter of social security (OJ 1979 L 6, p.24).

дискримінацією на підставі того, що особа належить до тієї чи іншої статі.

По-друге, Суд ЄС встановив, що нерівне ставлення у цій справі ґрунтується на відсутності визнання нової статі пані Річардс внаслідок операції, адже вона не може виконати одну з умов, необхідних для отримання пенсії, а саме стосовно пенсійного віку. Як результат проведеної операції зі зміни статі таке нерівне ставлення має розглядатися як дискримінація, заборонена положеннями Директиви 79/7/ЄС.

За таких обставин Суд ЄС визнав, що ця Директива суперечить законодавству, що заперечує право особи, якій було проведено операцію зі зміни статі з чоловічої на жіночу, на отримання пенсії на підставі недосягнення нею 65-річного віку, коли вона вже мала право на таку пенсію у віці 60 років, оскільки її стать не було визнано відповідно до національного законодавства.

Отже, відмова у наданні пенсії особі – транссексуалісту, яка внаслідок операції змінила стать із чоловічої на жіночу, у віці, встановленому для жінок, є дискримінацією, що суперечить Директиві ЄС щодо рівного ставлення у сфері соціального забезпечення.

Рішення Суду Європейських Співтовариств від 6 квітня 2006 р. у справі 124/05. “Федератіє Нідерландсе Вакбевегінг проти Королівства Нідерланди”

Judgment of the Court of Justice of 6 April 2006 in Case C-124/05. *Federatie Nederlandse Vakbeweging v Staat der Nederlanden*

Згідно з Директивою³ про певні аспекти організації робочого часу держави – члени повинні вжити необхідних заходів, щоб забезпечити право кожного працівника на щорічну оплачувану відпустку тривалістю не менше чотирьох тижнів. Мінімальний період щорічної оплачуваної відпустки не може замінятися грошовою компенсацією, за винятком припинення трудових відносин.

---

³ Директива 2003/88/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 4 листопада 2003 року про певні аспекти організації робочого часу (ОВ 2003 L 299, с. 9) (Directive 2003/88/EC of the European Parliament and of the Council of 4 November 2003 concerning certain aspects of the organisation of working time (OJ 2003 L 299, p. 9)).

Міністерство соціальних справ і зайнятості Нідерландів розтлумачило правила Нідерландів стосовно відпустки таким чином: роботодавці та працівники можуть упродовж строку дії трудової угоди погодитися у письмовій формі, що наступного року працівнику, який не використав (повністю чи частково) мінімальне право на чергову відпустку, буде виплачено грошову компенсацію. На думку міністерства, встановлені, а також не встановлені законом відпускні дні, що залишилися з попередніх років, виходять за межі мінімального права на чергову відпустку, отже, підлягають погашенню.

Нідерландський суд під час розгляду апеляції прийняв рішення про передачу питання до Суду Європейських Співтовариств.

Суд ЄС визначив, що право на щорічну оплачувану відпустку є важливим правом у сфері соціального забезпечення Співтовариства. Працівники повинні мати право на належний відпочинок з метою їхньої безпеки та здоров'я. Лише у разі припинення трудових відносин дозволяється виплата грошової компенсації замість щорічної оплачуваної відпустки.

Суд ЄС наголосив на позитивному значенні, яке має така відпустка для безпеки та здоров'я працівника, якщо її було взято в зазначеному році. Але значущість такого періоду відпочинку для працівників залишається, навіть якщо його було взято пізніше. У будь-якому разі можливість отримання грошової компенсації за мінімальний період перенесеної щорічної відпустки спонукала б до невикористання відпустки або заохочення працівників, що несумісно з цілями вказаної Директиви.

Тому остання виключає заміну мінімального періоду щорічної оплачуваної відпустки грошовою компенсацією, якщо таку відпустку перенесено на наступний рік. Щодо цього неважливо, чи визначена така грошова компенсація за щорічну оплачувану відпустку в контракті.

Рішення Суду Європейських Співтовариств від 6 квітня 2006 р. у справі 551/03. “Компанія “Дженерал Моторс БВ” проти Комісії Європейських Співтовариств”

Judgment of the Court of Justice of 6 April 2006 in Case C-551/03. *General Motors BV v Commission of the European Communities*

У 1996 р. Комісія Європейських Співтовариств ініціювала проведення розслідування, за результатами якого своїм рішенням від 20 вересня 2000 р. зобов'язала компанію “Опель Нідерланд” (дочірню компанію “Дженерал Моторс БВ”) сплатити штраф у розмірі 43 млн. євро за перешкоджання вільній конкуренції.

Тоді ця компанія звернулася до Суду першої інстанції Європейських Співтовариств про оскарження рішення 2000 р. або (як альтернативний варіант) зменшення штрафу.

У своєму рішенні від 21 жовтня 2003 р. Суд першої інстанції по суті підтвердив рішення Комісії. Однак він вважав, що остання не могла встановити, що існували обмежувальні заходи з постачання, а саме поставки на основі існуючого планового завдання з реалізації продукції були обмежені. Тому Суд зменшив суму штрафу до 35,475,000 євро.

Компанія “Опель Нідерланд” подала апеляцію до Суду Європейських Співтовариств, вимагаючи скасувати рішення Суду першої інстанції, оскільки воно, на її думку, стосувалося загальної стратегії, що обмежувала експорт та політику бонусів “Опель Нідерланд” і відповідно підтверджувало штраф за цими пунктами.

Суд ЄС вирішив, що Суд першої інстанції не помилився у своєму висновку стосовно того, що від Комісії не вимагалось шукати пом'якшувальні обставини під час прийняття свого рішення. Тому він підтвердив нарахування штрафу та відхилив апеляцію.

Рішення Суду Європейських Співтовариств від 13 червня 2006 р. у справі 173/03. “Траетті дел Медітерранео Спа” [“ТДМ”] проти Республіки Італія”

Judgment of the Court of Justice of 13 June 2006 in Case C-173/03. *Traghetti del Mediterraneo SpA v Repubblica Italiana*

Рішення Суду Європейських Співтовариств стосується питання відповідальності за шкоду, заподіяну фізичній особі внаслідок явного порушення права Співтовариства, вчиненого Верховним Судом держави – члена ЄС.

Підприємство “ТДМ”, яке займається морськими перевезеннями, ініціювало судове провадження проти підприємства – конкурента “Тірренія ді Навігаціоне”, вимагаючи компенсації за шкоду, заподіяну останнім внаслідок встановлення низьких тарифів на ринку морських перевезень завдяки державним субсидіям, і стверджуючи при цьому, що діяльність конкуруючого підприємства є несправедливою конкуренцією та зловживанням домінуючим становищем, що заборонено Договором ЄС. Позови щодо надання компенсації були відхилено в усіх судах Італії, і з огляду на те, що в останньому з винесених рішень судова інстанція дійшла висновку про неправильне тлумачення права Співтовариства, адміністратор підприємства “ТДМ” подав позов проти Республіки Італія до суду м. Генуя (Tribunale di Genova), вимагаючи компенсації за шкоду, завдану йому в результаті помилкового тлумачення, даного Верховним Судом держави, а також порушення його зобов’язання посилатися на прелімінарне рішення Суду Європейських Співтовариств.

За таких обставин суд м. Генуя звернувся до Суду ЄС із запитом, чи перешкоджає право Співтовариства національному законодавству держави-члена, зокрема італійському закону⁴, дотичному до цієї справи, який, з одного боку, виключає будь-яку відповідальність держави-члена за шкоду, заподіяну фізичним особам внаслідок порушення права Співтовариства останньою на національному рівні судовою інстанцією, якщо таке порушення є результатом тлумачення положень певного закону або оцінки фактів та доказів, зробленої зазначеною судовою інстанцією, а з

---

⁴ Закон №117 від 13 квітня 1988 р. про компенсацію за шкоду, заподіяну в ході виконання судових функцій та цивільної відповідальності суддів (Legge No 117 [sul] risarcimento dei danni cagionati nell'esercizio delle funzioni giudiziarie e responsabilità civile dei magistrati).

іншого – така відповідальність поширюється лише на випадки вчинення навмисних порушень та серйозної недбалості з боку суду.

Розглянувши справу, Суд ЄС дійшов висновку, що, хоча держави – члени ЄС й мають можливість закріплювати в національному законодавстві певні критерії стосовно характеру чи ступеня порушення, яких необхідно дотримуватися на національному рівні, за жодних обставин такі критерії не можуть встановлювати вимоги, жорсткіші за явне порушення пертинентного законодавства.

Крім того, Суд ЄС вирішив, що обмеження відповідальності держави тільки випадками вчинення навмисних порушень та серйозної недбалості з боку відповідної судової інстанції суперечать праву Співтовариства, якщо можуть призвести до виключення відповідальності певної держави-члена за інші випадки явного порушення дотичного законодавства.

Рішення Суду Європейських Співтовариств від 30 травня 2006 р. в об'єднаних справах 317/04 та 318/04. “Європейський Парламент проти Ради Європейського Союзу та Європейський Парламент проти Комісії Європейських Співтовариств”

Judgment of the Court of Justice of 30 May 2006 in Joined Cases C-317/04 and C-318/04. European Parliament v Council of the European Union and European Parliament v Commission of the European Communities

Суд ЄС скасував рішення Ради стосовно укладення Угоди між Європейським Співтовариством і Сполученими Штатами Америки щодо обробки та передачі особистих даних та рішення Комісії щодо адекватного захисту цих даних.

Європейський Парламент звернувся до Суду Європейських Співтовариств із проханням анулювати рішення Ради (справа 317/04) та рішення про відповідність (справа 318/04), стверджуючи, зокрема, що ухвалення рішення про відповідність перевищило повноваження, що ст. 95 ЄС⁵ не є відповідною правовою базою для рішення, що схвалює укладення угоди, а також що в обох справах було порушено основні права.

Суд ЄС скасував обидва рішення.

---

⁵ Стаття стосується вжиття заходів щодо узгодження положень, викладених у законі, регламенті чи адміністративному акті в державах-членах, які мають на меті створення та функціонування внутрішнього ринку.

У першу чергу, Суд ЄС розглянув питання, чи може Комісія належним чином ухвалити рішення про відповідність на основі Директиви 95/46/ЄС⁶. Він визначив, що ст. 3(2) Директиви виключає зі сфери застосування останньої обробку особистих даних у ході діяльності, яка виходить за межі сфери застосування права Співтовариства, і за будь-яких умов – операції з обробки [даних], що стосуються громадської безпеки, оборони, державної безпеки, а також державної діяльності в галузях кримінального права.

Суд ЄС постановив, що рішення про відповідність не входить до сфери застосування Директиви, тому що стосується обробки особистих даних, яку виключено зі сфери застосування цієї Директиви. Отже, Суд скасував рішення про відповідність. Він також визначив, що немає більше необхідності розглядати інші заяви, подані Парламентом.

Суд ЄС визнав, що ст. 95 Договору ЄС, яка тлумачиться з урахуванням змісту ст. 25 Директиви⁷, не може обґрунтувати компетенцію Співтовариства стосовно укладення угоди зі Сполученими Штатами з цього питання [обробки та передачі даних]. Зазначена угода стосується такої ж передачі даних, як і рішення про відповідність, і тому також операцій обробки даних, які виключено зі сфери застосування Директиви. Відповідно, Суд ЄС скасував рішення Ради, що схвалює укладення угоди, та не вважав за необхідне розглядати інші заяви, подані Парламентом.

Оскільки угода залишається чинною впродовж 90 днів з моменту повідомлення про закінчення строку її дії, Суд ЄС вирішив з причин правової вірогідності та з метою захисту відповідних осіб зберегти юридичну силу рішення про відповідність до 30 вересня 2006 р.

---

⁶ Директива 95/46/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 24 жовтня 1995 р. про захист фізичних осіб при обробці особистих даних та вільне переміщення таких даних (ОВ 1995 L 281, с. 31).

⁷ Стаття є частиною глави IV Директиви стосовно передачі особистих даних до держав, які не є членами.

Науково-практичне видання
РЕФЕРАТИВНИЙ ОГЛЯД ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Випуск 2

*За загальною редакцією В.О. Зайчука,
Керівника Апарату Верховної Ради України,
академіка АПН України*

Випуск підготували:

Копиленко О.Л. (керівник), Зайчук О.В., Ворошилова І.В., Мовчан Ю.В.,
Молчанова А.І., Пліско В.В., Санченко А.Є., Цюкало В.Ю.

Відповідальний за випуск

Білоусов Л.В.

Редактор

Кравчук М.Т.

Підписано до друку 20.07.2006.
Формат 60x90/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 4,5. Обл.-вид. арк. 3,43.

Оригінал-макет підготовлено в
Інституті законодавства Верховної Ради України
04053, м. Київ, пров. Несторівський, 4.